

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

21 listopada 2025
Nr 23 (1133)
ISSN: 1234-1746

CIESZYŃSKA LIGA SZÓSTEK

Bielska Federacja Sportów
Amatorskich zbiera zapisy!

S. 14 »

PAMIĘCI ANNY KOWALIK

Wspomnienie o wyjątkowej
pielęgniarce.

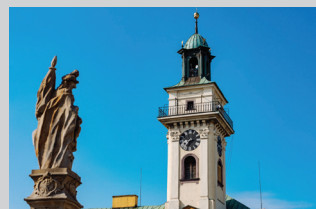
S. 16-17 »

BUDŻET OBYWATELSKI 2026

Poznaj wyniki głosowania
w tegorocznej edycji!

S. 19 »

OTWARTE KONKURSY OFERT

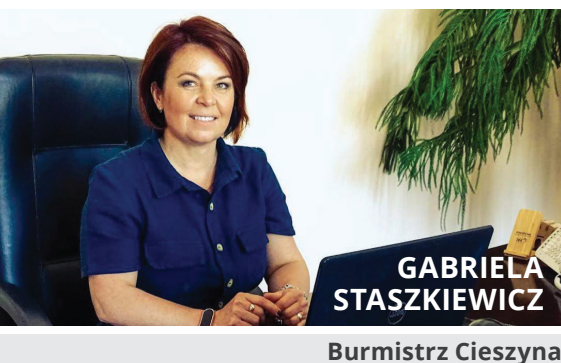
Trwają konkursy ofert na realizację
zadań publicznych Gminy Cieszyn.

S. 21 »

Jarmark św. Mikołaja

POZNAJ PROGRAM TEGOROCZNEGO JARMARKU ŚW. MIKOŁAJA! WIĘCEJ – S. 24.

OD BURMISTRZA

GABRIELA STASZKIEWICZ

Burmistrz Cieszyna

Chcąc zapewnić mieszkańcom Cieszyna dostęp do wiedzy na temat **referendum lokalnego w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Cieszyna oraz Rady Miejskiej Cieszyna przed upływem kadencji, które odbędzie się w dniu 7 grudnia br.**, oraz mając na względzie zarzuty Cieszyńskiego Komitetu Referendalnego sformułowane w dniu 19 sierpnia 2025 r., poniżej prezentuję swoje stanowisko w tej sprawie.

Zgodnie z wyjaśnieniem Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 01.10.2021 (nr

ZKF-501-3/21) wójt (burmistrz, prezydent miasta) z racji sprawowania funkcji osoby reprezentującej gminę (art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1991 r. o samorządzie gminnym [Dz. U. z 2021 r. poz. 1372]) ma prawo, a nawet zobowiązany jest do reagowania na krytykę działalności organów gminy.

W związku z powyższym, poniżej prezentowana jest odpowiedź na wyżej wspomniane zarzuty. ♦

1. NIEWAŻNE UCHWAŁY – SĄDY WIELOKROTNI PODWAŻAŁY DECYZJE RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA

Każda uchwała przyjęta przez Radę Miejską Cieszyna jest sprawdzana przez służby prawne Wojewody, a uchwały finansowe przez Regionalną Izbę Obračunkową. Czasem zdarza się, że niektóre zapisy wymagają poprawy,

a w nielicznych przypadkach uchwała zostaje uchylona w całości.

W Cieszynie poziom uchyleń jest niski. Dla porównania, w 2021 r. w całym województwie śląskim średni odsetek uchwał uchylonych przez organy nad-

zorcze wynosił **ok. 8%**.

W latach 2018–2024 w Cieszynie podjęto 761 uchwał, z czego 27 uchylono częściowo lub całkowicie (**ok. 3,5%**).

W latach 2024–2025 z 270 uchwał uchylono 7 (**ok. 2,6%**). ♦

2. NIEEFEKTYWNOŚĆ PRACY URZĘDU MIASTA I JEDNOSTEK PODLEGŁYCH

Urząd Miejski w Cieszynie działa w oparciu o jasne standardy jakości, transparentności i pełne zaangażowanie w obsługę mieszkańców. Dane statystyczne dotyczące Urzędu z obydwoh kadencji Burmistrz Gabrieli Staszkiwicz wskazują, że urząd funkcjonuje sprawnie, z wysoką skutecznością i terminowością, także w obszarze e-usług.

... Korespondencja i sprawy mieszkańców, przedsiębiorców i innych klientów załatwianych przez Urząd:

■ W czasie kadencji Burmistrz Gabriela Staszkiwicz – Urząd przyjął i obsłużył 241 817 korespondencji oraz wysłał 268 375 różnego rodzaju pism. Większości z tej korespondencji dotyczyła ważnych spraw mieszkańców.

■ Rozpatrzono około 230 indywidualnych wniosków mieszkańców oraz 99 petycji.

■ Burmistrz Miasta oraz zastępcy Burmistrza przyjęli 1478 mieszkańców na indywidualnych spotkaniach.

■ Pracownicy Urzędu opracowali 1031 projektów uchwał Rady Miejskiej.

■ W sytuacjach kryzysowych pracownicy Urzędu i miejskich jednostek niezwłocznie obsługiwali wszystkich potrzebujących. Miało to miejsce np. podczas przyznawania zasiłków powodziowych, sprzedaży węgla dla mieszkańców w okresie kryzysu energetycznego, pandemii.

■ W ramach kolejnych 7 edycji Budżetu Obywatelskiego zrealizowano 28 projektów zgłoszonych przez mieszkańców.

■ Zrealizowano liczne inicjatywy lokalne

mieszkańców, głównie dotyczące budowy kanalizacji sanitarnych.

...

Pozyskane środki zewnętrzne:

■ Miasto konsekwentnie realizowało i finalizowało projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, zarówno te oparte na wcześniej podpisanych umowach, jak i nowe inicjatywy rozpoczęte podczas obydwoh kadencji Burmistrz Miasta. Łącznie z różnych źródeł pozyskano 181,3 mln zł.

...

Współpraca z innymi i instytucjami

Urząd i inne miejskie jednostki stale współpracują z wieloma instytucjami, w tym powiatem i województwem, służbami mundurowymi, Urzędem Pracy, cieszyńskimi uczelniami wyższymi, placówkami oświatowymi, organizacjami turystycznymi, itd.

■ Miasto angażuje się w ogólnopolskie inicjatywy na rzecz profilaktyki zdrowia w tym min. pomagając dotrzeć do szerokiego grona odbiorców.

■ Urząd jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez kulturalnych i sportowych.

■ Burmistrz objęła swoim patronatem łącznie 53 przedsięwzięcia, w tym udzielając wsparcia wielu organizacjom pozarządowym i społecznym.

...

Urząd monitoruje efektywność swojej działalności w tym obsługi mieszkańców

■ Aktywnie uczestniczy w międzygminnych grupach wymiany doświadczeń i do-

brych praktyk, wizytach studyjnych, itp.

■ Corocznie monitoruje poziom realizowanych wybranych usług publicznych, w tym dotyczących obsługi klientów.

Ilość i zakres zadań realizowanych przez Urząd Miejski w Cieszynie stale wzrasta, co wynika głównie ze zmian przepisów prawa ale również nakładania przez Państwo kolejnych, nowych obowiązków. Jednocześnie liczba pracowników zatrudnionych w Urzędzie jest od wielu lat stabilna – oscyluje w liczbie około 160 osób. Sytuacja taka jest możliwa dzięki posiadaniu przez pracowników Urzędu wysokich kompetencji, ich zaangażowaniu i kreatywności.

...

Nagrody dla Cieszyna

Miasto otrzymało liczne nagrody i wyróżnienia – najważniejsze z nich, to:

■ Puchar Recyklingu – ogólnopolskie nagrody za działania ekologiczne (Debiut Roku 2018; Puchar Recyklingu Prezesa NFOŚiGW 2019),

■ V miejsce w Polsce w rankingu „Miejsca edukacyjnych szans” (2021) – docenienie jakości edukacji w mieście,

■ Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego za projekt „Open Air Museum. Cieszyn. Český Těšín” – najlepsza przestrzeń publiczna regionu,

■ Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego za projekt „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju” – najlepsza przestrzeń publiczna regionu,

■ Wyróżnienie Marszałka Województwa Śląskiego za projekt „Cieszyn – miasto

samowystarczalne – Zielony Cieszyn; Zielona sieć; Zielone sąsiedztwo; Samowystarczalne dzielnice” – najlepsza przestrzeń publiczna regionu,
■ wyróżnienie w konkursie Eco-Miasto 2024 (organizowanym przez Ambasadę Francji) – kategoria „Zielono-błękitna

infrastruktura”, uznanie za nowoczesne podejście do zieleni miejskiej,
■ nagroda specjalna Ambasady Francji (Eco-Miasto 2024) – za kompleksowe działania proekologiczne i współpracę międzynarodową,
■ wyróżnienie „Samorząd Promujący

Zdrowie” (2021) – docenienie działań miasta na rzecz profilaktyki i zdrowia mieszkańców,
■ wysoka pozycja w Rankingu Samorządów „Rzeczypospolitej”. ◆

3. NIEPRZEJRZYSTOŚĆ DELEGACJI SŁUŻBOWYCH BURMISTRZÓW I CZŁONKÓW PREZYDIUM

Delegacje służbowe Burmistrza Cieszyna oraz pracowników Urzędu są rozliczane zgodnie z przepisami i według przejrzystej procedury. Każdy wyjazd odbywa się na podstawie odpowiedniego formularza, a po jego zakończeniu rozliczany jest na podstawie biletów, rachunków i innych dokumentów. Wydatki sprawdzają pracownicy odpowiedzialni za kontrolę

merytoryczną i księgową, a całość zatwierdza Skarbnik Miasta.

Wszystkie wyjazdy dotyczą realizacji zadań miasta. Część wiąże się z działalnością stowarzyszeń samorządowych, w których Cieszyn jest członkiem, a inne z projektami, szkoleniami, wizytami studyjnymi czy wymianą doświadczeń – często współfinansowanymi ze środków

zewnętrznych. Uczestniczą w nich nie tylko Burmistrz i kierownictwo, ale także pracownicy merytoryczni.

Kontrole prowadzone w obecnej i poprzedniej kadencji nie wykazały żadnych nieprawidłowości ani w sposobie rozliczania delegacji, ani w zasadności wyjazdów.

Pełne dane można uzyskać w ramach dostępu do informacji publicznej. ◆

4. WIELORAKIE SKARGI MIESZKAŃCÓW MIASTA NA PRACĘ BURMISTRZA ROZPATRYWANE NA SESJACH RADY MIASTA

Każdy mieszkaniec może złożyć skargę na działalność Burmistrza. W okresie od 2018-2025 na Burmistrza Gabrięłę Staszewicz wpłynęło 14 skarg. Część

z nich, a dokładnie 11, złożyły trzy te same osoby. Niektóre skargi dotyczyły tych samych spraw. Wszystkie skargi zostały przeanalizowane przez Komisję

Skarg, Wniosków i Petycji, a następnie rozpatrzone przez Radę Miejską. ◆

5. NIEPRZEJRZYSTOŚĆ FINANSÓW I WYDATKÓW MIASTA

Budżet miasta przygotowywany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami i po otrzymaniu pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej, która sprawdza, czy jest zgodny z prawem i spełnia wyznaczone wskaźniki, przyjmowany uchwałą Rady Miejskiej.

Co 4 lata Regionalna Izba Obrachunkowa przeprowadza pełną kontrolę finansów miasta. Oprócz tego miasto jest kontrolowane również przez inne instytucje, m. in. służby Wojewody czy Najwyższą Izbę Kontroli.

Wyniki kontroli są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Cieszyna:

■ bip.um.cieszyn.pl/artykuly/680/kontrola-zewnetrzna

Aby przybliżyć budżet miasta mieszkańcom, od roku 2018 działa strona internetowa, na której każdy może sprawdzić, ile wynosi budżet miasta na dany rok i na jakie zadania zostały zaplanowane wydatki. Przedstawia ona budżet planowany w uchwale budżetowej.

Na stronie można też sprawdzić, ile każdy z nas – na podstawie swojego

dochodu – przeznacza na poszczególne obszary w mieście, takie jak komunikacja, oświata czy kultura.

Zachęcam do zapoznania:

■ <https://cieszyn.budzetyjst.pl/>

Dodatkowo raz w roku w formie strony internetowej przygotowywany jest Raport o stanie gminy który również pokazuje budżet miasta za poprzedni rok:

■ <https://cieszyn-2024.g.fundacjamiasto.pl/> ◆

6. SYSTEMATYCZNE ZWIĘKSZANIE ZADŁUŻENIA MIASTA

Istotnym wskaźnikiem oceny sytuacji finansowej gminy jest relacja jej zadłużenia do osiągniętych dochodów, ponieważ to właśnie z tych środków spłacane są zaciągnięte kredyty i pożyczki. Sama kwota długu ma charakter nominalny i nie pokazuje realnej wartości pieniądza, która w ostatnich latach wyraźnie spadła – dziś za tę samą kwotę można kupić mniej niż wcześniej.

Poziom zadłużenia należy również analizować w odniesieniu do inwestycji rozwojowych zrealizowanych w ostatnich latach w mieście. Inwestycje te

były współfinansowane z kredytów, pożyczek oraz emisji obligacji. Dzięki tym środkom możliwe było wykonanie zadań ważnych dla poprawy jakości życia mieszkańców – takich jak budowa i modernizacja dróg, rozwój infrastruktury oświatowej, kulturalnej i sportowej. W ostatnich latach miasto przeprowadziło inwestycje o łącznej wartości **ok. 200 mln zł**, z czego aż **100 mln** stanowiło dofinansowanie pozyskane z funduszy zewnętrznych.

◆◆◆

Relacja kwoty długu do dochodów w latach 2014-2025 wynosiła:

■ 2014 – 42,1%
■ 2015 – 44,4%
■ 2016 – 36,4%
■ 2017 – 29,6%
■ 2018 – 25,0%
■ 2019 – 27,5%
■ 2020 – 24,7%
■ 2021 – 24,0%
■ 2022 – 31,9%
■ 2023 – 45,6%
■ 2024 – 35,6%
■ 2025 (plan III kw.) – 37,1% ◆

7. SPRZEDAŻ MAJĄTKU MIEJSKIEGO JAKO SPOSÓB ŁATANIA BUDŻETU

Lokale komunalne są sprzedawane od 2011 zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna, która pozwoliła wieloletnim najemcom mieszkań należących do gminy kupić je z bonifikatą. Dzięki temu wielu mieszkańców, którzy przez wiele lat inwestowali w te lokale, mogli na korzystnych warunkach stać się właścicielami swoich mieszkań.

Uchwała dotyczyła tylko wybranych budynków – głównie tych, w których już działały wspólnoty mieszkaniowe. Jednocześnie określono, które budynki

pozostają własnością gminy i będą nadal wykorzystywane jako mieszkania komunalne.

W ubiegłych latach liczba sprzedanych lokali i uzyskany z nich dochód prezentował się następująco:

- rok 2019 – 102 lokale – dochód: 5 927 330,71 zł,
- rok 2020 – 12 lokali – 957 028,48 zł,
- rok 2021 – 19 lokali – 1 833 362,62 zł,
- rok 2022 – 21 lokale – 1 997 872,00 zł,
- rok 2023 – 34 lokale – 3 201 448,00 zł,
- rok 2024 – 25 lokali – 2 111 230,00 zł.

Gmina sprzedaje tylko te nieruchomości, co do których nie ma planów realizacji inwestycji. Pozostawienie nieruchomości przeznaczonych pod usługi lub działalność produkcyjną nie wiąże się z zadaniami miasta i generuje dodatkowe koszty na utrzymanie tej nieruchomości – zabezpieczanie terenu, ogradzanie, koszenie itp. i jest finansowo nieuzasadnione. Wszystkie informacje na temat zmian w majątku miejskim są co roku prezentowane w Raporcie o stanie gminy. ♦

8. PODWYŻKI I WYSOKIE OBCIĄŻENIA LOKALNE (PODATKI I OPŁATY)

Podatek od nieruchomości jest ważnym źródłem dochodów gminy i pomaga finansować wiele miejskich zadań. Każdego roku Minister Finansów ustala maksymalne stawki tego podatku dla całego kraju. Podwyżki wynikają z inflacji z **pierwszego półrocza**, co oznacza, że nie zawsze odpowiadają temu, jaka inflacja jest faktycznie w momencie, gdy mieszkańcy płacą podatek. Tymczasem koszty gminy rosną zgodnie z aktualną inflacją.

Choć zasady podatku są takie same w całej Polsce, każda gmina może wprowadzać własne zwolnienia. W Cieszynie obowiązuje uchwała z 2014 roku, która daje możliwość korzystania z wielu ulg – nawet do **10 lat**. Obejmują one m.in. nowowynbudowane lub rozbudowane

budynki przeznaczone na działalność gospodarczą, magazyny do 2000 m² oraz budynki zabytkowe lub takie po remoncie elewacji lub witryn.

...

Stawka podatku od nieruchomości

Stawki podatku od nieruchomości w 2025 roku – budynki mieszkalne (za m²) wynoszą w poszczególnych gminach:

- Cieszyn – 1,15 zł,
- Skoczów – 0,97 zł,
- Strumień – 1,13 zł,
- Wisła – 1,18 zł,
- Ustroń – 1,03 zł,
- Hażlach – 1,08 zł,
- Goleszów – 1,08 zł.

Stawki podatku od nieruchomości w 2025 roku – budynki związane z pro-

wadzeniem działalności gospodarczej (za m²) wynoszą w poszczególnych gminach:

- Cieszyn – 34 zł,
- Skoczów – 30,8 zł,
- Strumień – 32,69 zł,
- Wisła – 33,1 zł,
- Ustroń – 32,75 zł,
- Hażlach – 30,99 zł,
- Goleszów – 32,14 zł.

...

Stawka opłaty za odpady

Stawka opłaty za odpady na terenie Cieszyna dla nieruchomości zamieszkałych od 1 stycznia 2025 r. wynosząca 38 zł/os./m-c mieści się w średniej stawek obowiązujących w gminach powiatu cieszyńskiego (w których stawki kształtują się na poziomie od 29,00 zł do 43,00 zł, przy czym w przypadku 7 gmin mieści się w przedziale 36,00-39,00 zł).

...

Ceny biletów komunikacji miejskiej

Bilet komunikacji miejskiej w Cieszynie zakupiony za pomocą karty bankomatowej, aplikacji mobilnej lub Karty Miejskiej kosztuje 3,60 zł (ulgowy – 1,80 zł), jest zatem tańszy niż bilet w innych miastach regionu – Bielsku-Białej i Czechowicach-Dziedzicach (5,00 zł/2,50 zł), Żywcu (3,80 zł/2,20 zł) czy Kędzierzynie-Koźlu (3,80 zł/1,90 zł). W Cieszynie jedynie bilet zakupiony gotówką u kierowcy jest w cenie 5,00 zł/2,50 zł.

...

Opłaty za parkowanie w strefie płatnego parkowania

Porównanie opłat za parkowanie w Cieszynie w strefie płatnego parkowania (w stosunku do opłat pobieranych w innych miastach) znajduje się w tabeli zamieszczonej obok. ♦

CENY BILETÓW KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ		
	Normalny	Ulgowy
Cieszyn	3,60 zł	1,80 zł
Czechowice-Dziedzice	4,00 zł	2,00 zł
Chrzanów	4,20 zł	2,10 zł
Bielsko-Biała	5,00 zł	2,50 zł
Żywiec	3,80 zł	1,90 zł
Jastrzębie Zdrój (4-7 przystanków)	4,00 zł	2,00 zł
Jastrzębie Zdrój (8-12 przystanków)	5,00 zł	2,50 zł

OPŁATY ZA PARKOWANIE W STREFIE PŁATNEGO PARKOWANIA				
Miejscowość	strefa A	strefa B	strefa A	strefa B
	0,5 godziny		1 godzina	
Cieszyn	2,50 zł	1,50 zł	5,00 zł	3,00 zł
Pszczyna	2,50 zł	1,50 zł	4,00 zł	2,00 zł
Skoczów	2,00 zł		4,00 zł	
Bielsko-Biała	2,00 zł		4,50 zł	
Wisła	brak		5,00 zł	
Ustroń	brak		4,50 zł	

9. ZŁA GOSPODARKA ODPADAMI – BRAK KONTROLI NAD OPŁATAMI ZA ODPADY KOMUNALNE I POPRODUKCYJNE

Gmina odpowiada tylko za odpady komunalne, czyli te pochodzące z gospodarstw domowych i nieruchomości niezamieszkałych wytwarzających odpady komunalne.

Gmina ma obowiązek, aby system odbioru i zagospodarowania odpadów sam się finansował. Oznacza to, że opłaty mieszkańców muszą pokrywać rzeczywiste koszty jego działania.

Stawka opłaty za odpady na terenie Cieszyna dla nieruchomości zamieszkałych od 1 stycznia 2025 r. wynosząca 38 zł/os./m-c mieści się w średniej stawek obowiązujących w gminach powiatu cieszyńskiego (w których stawki kształtują się na poziomie od 29,00 zł do 43,00 zł, przy czym w przypadku 7 gmin mieści się w przedziale 36,00-39,00 zł).

Informacja dotycząca gospodarowania odpadami przez firmy

Nieruchomości niezamieszkałe (np. sklepy, biura, zakłady usługowe), które wytwarzają odpady komunalne i są zgłoszone do systemu gminnego, muszą podawać w deklaracjach ilość wytwarzanych odpadów. Dotyczy to liczby i pojemności pojemników na odpady zmieszane oraz liczby worków z surowcami.

Gmina kontroluje to na trzy sposoby:

- 1. Firma odbierająca odpady sprawdza, czy dane z deklaracji zgadzają się ze stanem faktycznym. Jeśli zauważy nieprawidłowości, zgłasza je do gminy.
- 2. Gmina weryfikuje bazę firm, aby ustalić, czy wszystkie podmioty prowadzące działalność w Cieszynie są ujęte w systemie i płacą za odbiór odpadów.
- 3. Każdy przypadek wystawienia odpadów przez nieruchomość niezgłoszoną

do systemu – wykryty przez firmę odbierającą odpady lub inne instytucje – jest zgłaszany gminie do dalszej kontroli.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność na nieruchomościach, na których powstają odpady komunalne, mogą zrezygnować z gminnego systemu odbioru odpadów. Wystarczy, że w wyznaczonym terminie złożą odpowiednie oświadczenie.

Nadal jednak muszą spełniać wymogi ustawowe i podlegają kontroli burmistrza. Podczas kontroli sprawdzane jest m.in.:

- czy przedsiębiorca ma ważną umowę na odbiór odpadów z uprawnioną firmą,
- czy posiada rachunki potwierdzające wykonanie tej usługi.

Kontrole prowadzone są co dwa lata. Ostatnia odbyła się w 2024 r. i objęła 31 podmiotów (wszystkich będących poza systemem). Kolejna zaplanowana jest na 2026 r.

Firmy wytwarzające odpady poprodukcyjne (czyli powstające w wyniku działalności firm) nie należą do systemu gminnego. Za ich odbiór odpowiada sam przedsiębiorca, który zawiera umowę z firmą odbierającą odpady i posiada wymagane zezwolenia.

Kontrolę nad takimi odpadami prowadzą inne instytucje – głównie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, marszałek województwa lub starosta.

Jeśli gmina zauważy nieprawidłowości (np. podrzucanie odpadów firmowych do śmieci komunalnych), informuje o tym odpowiednie służby.

Opłaty za odpady poprodukcyjne ustalane są indywidualnie między firmą a odbiorcą – gmina nie ma na nie wpływu.

...

Kontrolę:

Aby zapobiec sytuacjom, w których do systemu komunalnego trafiają odpady spoza Cieszyna lub odpady poprodukcyjne, gmina prowadzi stały nadzór nad firmą odbierającą odpady. Obejmuje on:

1. Obowiązkowe ważenie śmieciarek przed i po odbiorze odpadów na terenie Cieszyna, realizowane na wadze przy PSZOK w Boguszowicach. Każdy pojazd musi zostać zważony na początku i po zakończeniu trasy.

2. Monitoring pracy pojazdów, w tym kontrolę tras przejazdu oraz podgląd z kamer zamontowanych na śmieciarkach. System ten umożliwia wykrycie nieprawidłowości.

3. Stałe oznakowanie śmieciarek, które uniemożliwia ich zamianę z pojazdami obsługującymi inne gminy i przypisywanie obcych odpadów do Cieszyna.

Warto podkreślić kilka ważnych kwestii dotyczących kontroli gospodarowania odpadami w Cieszynie:

1. Firma odbierająca odpady odgrywa kluczową rolę w wykrywaniu nadużyć. To jej pracownicy jako pierwsi widzą nieprawidłowości i przekazują informacje gminie, która podejmuje dalsze działania.

2. Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa wykorzystuje dostępne narzędzia kontroli, jednak przy obowiązujących przepisach często stosuje także działania „miękkie”, np. kontakt telefoniczny. W 2025 r. odnotowano 163 przypadki nieprawidłowości, dotyczące zarówno segregacji odpadów, jak i naruszeń na nieruchomościach niezamieszkałych. ■

10. LIKWIDACJA ENERGETYKI CIESZYŃSKIEJ

Spółka Energetyka Cieszyńska nie została zlikwidowana.

Energetyka Cieszyńska miała dwóch właścicieli: Miasto Cieszyn i TAURON Ciepło. Miasto od 2015 roku miało kontrolę nad spółką, wyznaczając Prezesa.

Duże inwestycje w sieci i brak inwestycji w źródło oraz wzrost opłat za uprawnienia do emisji CO₂ poważnie zachwiały stabilnością finansową spółki, która w 2022 znalazła się w dramatycznej sytuacji z realnymi zagrożeniami – m.in. utratą płynności finansowej, zagrożeniem z zakupem węgla, uregulowaniem opłat za uprawnieniami do emisji CO₂. Realna stała się groźba upadłości spółki. Mieszkańcom Cieszyna groziło przerwanie

ciągłości dostaw ciepła i ciepłej wody.

Wspólnicy, czyli Miasto Cieszyn i TAURON Ciepło, w dniu 2 sierpnia 2022 roku podpisali porozumienie, które określało m.in.: zabezpieczenie dostaw węgla dla Energetyki Cieszyńskiej na sezon grzewczy 2022-2023 oraz działania na rzecz przywrócenia płynności finansowej spółki, utrzymanie zatrudnienia oraz dalsze inwestycje w spółce – kocioł na olej opałowy, kocioł gazowy i inwestycje w OZE (kocioł biomasowy).

W tym samym porozumieniu miasto Cieszyn zobowiązało się podjąć działania mające na celu zmianę modelu zarządzania spółką – w szczególności przekazanie kontroli nad spółką do TAURON Ciepło.

Co to znaczy w praktyce?

■ Dla mieszkańców: zostały zapewnione dostawy ciepła i ciepłej wody użytkowej.

■ Dla firmy: włączenie w większą grupę (TAURON) oznacza stabilność finansową, większe możliwości inwestycyjne, włączenie pracowników do układu zbiorowego spółki (stabilność pracy i lepsze wynagrodzenie).

■ Dla miasta: stabilność dostaw ciepła i ciepłej wody, gwarancja modernizacji spółki bez konieczności ponoszenia kosztów tej modernizacji ze strony miasta, utrzymanie cen ciepła dla odbiorców oraz zmniejszenie wpływu systemu ciepłowniczego na środowisko. ■

11. BRAK JASNEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA TERENU PO FABRYCE „LAS”

Teren po dawnej fabryce przetwórstwa owocowego LAS przy ul. Adolfa „Bolko” Kantora zostanie kompleksowo uporządkowany i przygotowany pod nowe funkcje. Projekt obejmuje:

- rozbiórkę 13 budynków i 3 budowli w złym stanie technicznym (z zachowaniem budynku wpisanego do gminnej ewidencji zabytków),
- usunięcie odpadów, w tym materiałów zawierających azbest,

- oczyszczenie i rekultywację terenu o powierzchni ok. 2,2 ha,
- usunięcie samosiejek (dziko rosnącej roślinności) tylko tam, gdzie będzie to konieczne do wykonania prac.

Celem projektu jest przywrócenie wartości użytkowej i inwestycyjnej tego zdegradowanego obszaru oraz nadanie mu nowych funkcji gospodarczych, społecznych i rekreacyjnych.

Po zakończeniu prac teren będzie

w pełni przygotowany pod inwestycję – uzbrojony w media i infrastrukturę – i zostanie udostępniony w drodze przetargu dla inwestora prywatnego.

Nowy inwestor będzie mógł prowadzić tu działalność zgodną z przeznaczeniem terenu, np. rekreacyjną, usługową, gastronomiczną lub turystyczną. ◆

12. ZANIEDBANIE BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO I MIESZKANIOWEGO

Miasto realizuje zadania własne w zakresie mieszkalnictwa komunalnego poprzez Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie.

Miasto Cieszyn posiada w swoich zasobach łącznie 1 484 lokali komunalnych, w tym 348 lokali socjalnych. W 2020 roku udział mieszkań gminnych ogółem w zasobie mieszkaniowym miasta wyniósł 12,4%, co jest wynikiem powyżej średniej w województwie śląskim, która wynosi 8,7%.

Jest to również lepszy wynik niż Żory (5,85%), Pszczyna (3,48%), Czechowice – Dziedzice (3,64%), Żywiec (2,43%), Nysa (6,16%), Lubliniec (5,06%).

- Lokale mieszkalne w budynkach komunalnych: 696
- Lokale mieszkalne w budynkach wspólnot mieszkaniowych: 788.

W ostatnich latach zbudowano w Cieszynie:

- 2013 – budynek mieszkalny z małymi samodzielnymi lokalami socjalnymi przy

ul. Wiślańskiej 21,

- 2016 – budynek mieszkalny z użytkowym poddaszem z 24 mieszkaniami socjalnymi przy ul. Wiślańskiej 25,

- 2024 – roku Spółka zakończyła inwestycję budowy budynku wielorodzinnego z 16 mieszkaniami przy ul. Mickiewicza.

Spółka uzyskała na budowę dotację z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie w łącznej kwocie 6 056 605,03 zł. ◆

13. BRAK TRANSPARENTNEJ POLITYKI MIESZKANIOWEJ

Większość miejskich lokali znajduje się w kamienicach objętych ochroną konserwatorską, co często wiąże się z koniecznością kosztownych remontów po opuszczeniu lokali przez mieszkańców. Dzięki intensywnym działaniom remontowym liczba pustostanów znacząco spadła i obecnie wynosi ok. 90 lokali, w tym te oczekujące na remont, przeznaczone do zbycia lub już rozdysponowane. W 2024 roku przygotowano do najmu 65 pustostanów, z czego 10 przeszło kompleksowe remonty.

ZBM złożył wnioski do BGK w Warszawie na dofinansowanie remontu kolejnych pustostanów na łączną kwotę wsparcia 1 610 830,29 zł przy środkach własnych 373 721,69 zł (dofinansowanie 80-85%)

◆◆◆

Lokale za remont

Informacje o lokalach przeznaczonych do remontu są regularnie publikowane na stronie Zakładu Budynków Miejskich oraz w mediach społecznościowych Spółki. Procedura przydziału lokali w tym trybie

została określona w uchwale Rady Miejskiej i cieszy się stałym zainteresowaniem mieszkańców. W ostatnich latach liczba zawieranych umów utrzymuje się na zbliżonym poziomie – od 6 do 12 rocznie, a do połowy października 2025 r. podpisano już 10 umów:

- 2021 – 12 umów,
- 2022 – 10 umów,
- 2023 – 6 umów,
- 2024 – 11 umów,
- 2025 (do 15.10) – 10 umów. ◆

14. NIEZADBANE I ŹŁE UTRZYMANE INWESTYCJE NISKIEJ JAKOŚCI – PARK ŚW. TRÓJCY

Park św. Trójcy znajduje się w historycznym układzie urbanistycznym miasta Cieszyn (wpis do rejestru ŚWKZ) oraz Kościół Św. Trójcy wraz z najbliższym otoczeniem widnieje w rejestrze zabytków, w związku z tym na podstawie przepisów ustawy Prawo Budowlane (art. 29 ust. 7 pkt 1) przed wystąpieniem o pozwolenia na budowę niezbędnym jest pozyskanie zezwolenia Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków Delegatura Bielsko-Biała (WOUZ), o które w imieniu Inwestora tj. Gminy Cieszyn wystąpiła firma realizująca umowę na opracowanie dokumentacji projektowej. Głównym celem służb

(WUOZ) było przywrócenie historycznego charakteru parku. Dodatkowo należy zauważyć, że jednym z celów projektantów w oparciu o dokumenty strategiczne Miasta Cieszyn jest również łagodzenie zmian klimatu w mieście, które można osiągnąć poprzez stosowania przepuszczalnych nawierzchni, którą w przestrzeni Parku św. Trójcy uzyskano poprzez rozszczelnienie nawierzchni asfaltowych. Wobec powyższego, na terenie Parku św. Trójcy w oparciu o dokumentację projektową uzgodnioną z WUOZ oraz uzyskane na tej podstawie pozwolenie budowlane, wykonano nawierzchnie mineralne z le-

piszczem naturalnym, wodoprzepuszczalne. Technologia została zatwierdzona i niejako narzucona przez WUOZ. Według przekazywanych przez służby WUOZ informacji nawierzchnia tego typu jest zwyczajowo stosowana na terenach parków historycznych.

Z uwagi na zastosowaną technologię wykonane ścieżki ulegają uszkodzeniu w większym stopniu niż przy wcześniejszej asfaltowej nawierzchni. Sprawa została zgłoszona do konserwatora zabytków z wnioskiem o znalezienie zastępczego rozwiązania. ◆

15. ZANIEDBANIA W OCHRONIE MAŁEJ ARCHITEKTURY I DETALI ZABYTKOWYCH

Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie ma pełną informację o potrzebach remontowych na wszystkich obiektach inżynierskich miasta, ponieważ jest do tego zobligowane przepisami prawa. Wykonuje remonty i niezbędne naprawy, oczywiście na miarę potrzeb i posiadanych środków. Znany jest również stan balustrady wiaduktu w ciągu drogi powiatowej ul. 3 Maja.

Balustrady te mają jednak wartość zabytkową, dlatego wszelkie prace muszą być uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Proces ten obejmuje m.in. przygotowanie dokumentacji, konsultacje z konserwatorem i uzyskanie niezbędnych pozwoleń. Trwają prace związane z przygotowaniem dokumentów.

W ostatnich latach miasto przeznaczyło środki m.in. na:

- odnowienie krucyfiks na pl. Św. Krzyża,
- wyremontowanie Studni Trzech Braci,
- przeprowadzenie rewitalizacji parków Kasztanowego i Św. Trójcy,
- odnowienie pomnika Ślężaczki (wspólnie z IPN),
- odnowienie zabytkowych figur w Parku Pokoju,
- odnowienie postumentu i pomnika Mieszka I. ♦

16. CHAOTYCZNE I NIEPRZYGOTOWANE WDROŻENIE ROZSZERZONEJ STREFY PŁATNEGO PARKOWANIA

Rozszerzenie Strefy Płatnego Parkowania w Cieszynie zostało przygotowane i wprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa miejscowego.

Zanim podjęto uchwałę, przeprowadzono szczegółowe analizy, konsultacje społeczne oraz przygotowania techniczne i organizacyjne.

W ramach zmian:

- wprowadzono czytelny podział na strefy A i B,
- uruchomiono portal klienta, który pozwala wygodnie kupować abonamenty online,
- zamontowano nowoczesne parkomaty,

- wykonano pełne oznakowanie pionowe i poziome.

♦ ♦ ♦

Jak wyglądał montaż parkomatów?

W przestrzeni publicznej pojawiły się informacje, jakoby parkomaty montowano nocą. To nieprawda. Urządzenia instalowano wyłącznie w godzinach porannych i południowych, zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem.

Wiezorami wykonywano jedynie malowanie oznakowania poziomego, co jest standardową praktyką w takich pracach — wtedy ruch samochodów jest mniejszy, dzięki czemu prace są

bezpieczniejsze i mniej uciążliwe.

♦ ♦ ♦

Po co te zmiany?

Nowa organizacja strefy ma na celu uporządkowanie parkowania w centrum miasta, poprawę rotacji miejsc postojowych i zwiększenie dostępności parkinów dla mieszkańców i turystów.

Pojedyncze głosy krytyki, jakie się pojawiły, dotyczą głównie samego procesu wdrażania zmian, jednak w praktyce potwierdzają, że prace zostały przeprowadzone sprawnie, bez poważnych utrudnień w ruchu i z poszanowaniem komfortu mieszkańców. ♦

17. LIKWIDACJA MIEJSC PARKINGOWYCH W CENTRUM MIASTA

♦ ♦ ♦

Zmiany w organizacji parkowania w centrum Cieszyna

W 2024 roku Miasto Cieszyn rozpoczęło proces uporządkowania infrastruktury parkingowej w centrum.

Nowy model zarządzania parkingami został przygotowany z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa oraz aktualnych zmian w układzie komunikacyjnym miasta.

Podczas opracowania projektu wzięto pod uwagę m.in.:

- nowy przebieg linii komunikacji miejskiej,
- zakończone inwestycje drogowe i potrzebę dostosowania organizacji ruchu do nowych warunków,
- wytyczne konserwatora zabytków dotyczące ochrony historycznych obiektów i dróg (np. Park Św. Trójcy, Plac Św. Krzyża),
- decyzje Państwowej Straży Pożarnej w zakresie zapewnienia dróg pożarowych.

♦ ♦ ♦

Dlaczego zlikwidowano część miejsc parkingowych?

Zmiany w układzie komunikacyjnym oraz wymogi bezpieczeństwa wymusiły ograniczenie liczby miejsc w niektórych lokalizacjach:

- ul. Mennicza – konieczne było zapewnienie bezpiecznego przejazdu autobusów komunikacji miejskiej, dlatego sposób parkowania zmieniono z prostopadłego na równoległy. Dodatkowo, zgodnie z decyzją straży pożarnej, wyznaczono drogę pożarową dla Teatru im. Adama Mickiewicza, co również wiązało się z likwidacją części miejsc postojowych.
- ul. Głęboka – po zakończeniu projektu „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju” oraz zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków, zlikwidowano część miejsc postojowych dla zaopatrzenia i abonentów.

♦ ♦ ♦

Nowe miejsca postojowe

W wielu lokalizacjach wprowadzono jednak dodatkowe miejsca parkingowe:

- na ul. Stary Targ liczba miejsc zwiększyła się z 29 do 47,
- na ul. Szerokiej i ul. Regeera wyznaczono nowe miejsca dla posiadaczy abonamentów parkingowych.

W 2025 roku miasto kontynuowało te działania poprzez:

- rozszerzenie Strefy Płatnego Parkowania,
- uporządkowanie parkingów miejskich poza drogami publicznymi (m.in. przy ul. Solnej, Czarnym Chodniku i przy ul. Sarkandra – na terenie dawnego lodowiska).

Dzięki tym zmianom łączna liczba miejsc postojowych w mieście wzrosła, a cały system parkowania stał się bardziej przejrzysty i dostosowany do potrzeb mieszkańców oraz turystów. ♦

18. ZMNIEJSZENIE ILOŚCI MIEJSC PARKINGOWYCH DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

W ostatnim czasie Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie dokonał modyfikacji projektów organizacji ruchu związanych

również z kontrolą NIK w jednostce, co wiązało się m.in. ze zmianami w lokalizacji miejsc parkingowych dla osób

z niepełnosprawnościami. Niektóre dotychczasowe miejsca postojowe musiały zostać zlikwidowane i wyznaczone

w nowych lokalizacjach. Powodem była konieczność dostosowania ich wymiarów i położenia do aktualnych przepisów – część wcześniejszych miejsc nie spełniała obowiązujących norm technicznych dotyczących szerokości, długości i usytuowania względem drogi.

Przy wyznaczaniu nowych lokalizacji miejsc kierowano się przede wszystkim

bezpieczeństwem i wygodą użytkowników, a także zapewnieniem jak najlepszego dostępu do ważnych punktów w mieście.

Z analiz wynika, że:

■ przed rozszerzeniem Strefy Płatnego Parkowania w Cieszynie dostępnych było 40 miejsc dla osób z niepełno-
sprawnościami,

■ po rozszerzeniu strefy liczba ta wzrosła do 52 miejsc.

Dzięki temu mimo zmian w organizacji ruchu, liczba dostępnych miejsc dla osób z niepełnosprawnościami w centrum miasta wzrosła, a ich rozmieszczenie jest teraz zgodne z obowiązującymi przepisami i zasadami bezpieczeństwa. ◆

19. OGRANICZENIE KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ I WYKLUCZENIE TRANSPORTOWE CZĘŚCI MIESZKAŃCÓW. LIKWIDACJA LINII NR 21

Likwidacja linii autobusowej nr 21 nie oznacza ograniczenia dostępności komunikacji miejskiej dla mieszkańców, lecz jest elementem optymalizacji połączeń w ramach Planu transportowego cieszyńskiej komunikacji zbiorowej. Dotychczasową trasę linii nr 21 zastąpiły dwie linie – nr 11 i nr 20, które za-

pewniają lepsze i częstsze połączenia pomiędzy osiedlem Liburnia, osiedlem Podgórze oraz terenami rekreacyjnymi Pod Wałką.

Dodatkowo, dzięki wprowadzonym zmianom, mieszkańcy osiedla Liburnia zyskali dogodnie połączenie z cmentarzem komunalnym, co wcześniej nie

było możliwe bez przesiadek. Nowe rozwiązanie ma na celu poprawę funkcjonalności sieci komunikacyjnej, skrócenie czasu podróży oraz zapewnienie wygodniejszych i bardziej dostępnych połączeń pomiędzy najczęściej uczęszczanymi rejonami miasta. ◆

20. WIELOLETNIE OPÓŹNIENIA WE WPROWADZENIU PLANU ROZWOJU I REMONTÓW DRÓG GMINNYCH; ZANIEDBANIE INFRASTRUKTURY

Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie od wielu lat odpowiada za bieżące utrzymanie oraz remonty dróg gminnych i powiatowych na terenie miasta. Realizujemy te zadania na podstawie budżetu miasta oraz wieloletniej prognozy finansowej uchwalanych przez Radę Miejską. To właśnie te dokumenty co roku wskazują, które inwestycje drogowe będą realizowane i jakie środki zostaną na nie przeznaczone.

Jednym z ustawowych obowiązków zarządcy dróg jest przygotowywanie planów rozwoju sieci drogowej oraz przekazywanie ich do gminy, aby mogły być uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obejmuje to m.in.:

- analizę stanu dróg,
- określanie najważniejszych potrzeb komunikacyjnych,
- planowanie remontów, modernizacji i nowych połączeń,
- współpracę z burmistrzem i służbami odpowiedzialnymi za planowanie przestrzenne.

W 2021 r. Miejski Zarząd Dróg, na polecenie wiceburmistrza, rozpoczął prace nad pierwszym w Cieszynie kompleksowym dokumentem opisującym kierunki rozwoju dróg w mieście. Celem było uporządkowanie wszystkich działań: strategicznych, planistycznych i inwestycyjnych.

Pierwszy projekt został przedstawiony Radzie Miejskiej w styczniu 2023 r. Prace nad dokumentem były jednak

kontynuowane, ponieważ równolegle:

- tworzone nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- opracowywano nową strategię rozwoju miasta,
- realizowano liczne inwestycje drogowe,
- prowadzono aktualne przeglądy techniczne dróg.

Te działania wymagały dostosowania i aktualizacji planu, dlatego jego finalizacja została przesunięta do 2025 roku.

W czerwcu 2025 r. na stronach miasta i MZD opublikowano projekt „Planu rozwoju sieci drogowej dróg gminnych na lata 2025–2029”.

Dokument zawiera:

- ocenę aktualnego stanu dróg,
- listę planowanych inwestycji na najbliższe lata.

Mieszkańcy mogli zgłaszać swoje uwagi do 30 lipca 2025 r. Wszystkie zostały przeanalizowane.

Celem miasta i Miejskiego Zarządu Dróg jest zapewnienie przejrzystego i dobrze zaplanowanego rozwoju infrastruktury drogowej, a powstały plan jest narzędziem, które ma to umożliwić.

Informacja o zrealizowanych inwestycjach drogowych w latach 2019–2024.

Jak już wspomniano, w budżecie miasta i wieloletniej prognozie finansowej wskazywane są zadania inwestycyjne dotyczące dróg gminnych i powiatowych, które planowane są do realizacji w danych roku kalendarzowym i na które zabezpieczono środki finansowe w budżecie miasta.

Poniżej przedstawiamy wykaz inwestycji drogowych, jakie zrealizowano w Cieszynie w latach 2019–2025.

- 1. Przebudowa ul. Brodzińskiego.
- 2. Przebudowa ul. Kossak-Szatkowski
- 3. Rozbudowa ul. Mickiewicza
- 4. Przebudowa ul. Błogockiej
- 5. Przebudowa ul. Frysztackiej
- 6. Przebudowa ul. Katowickiej
- 7. Przebudowa ul. Hażlaskiej
- 8. Przebudowa ul. Kargera
- 9. Przebudowa ul. Morcinka
- 10. Przebudowa ul. Łanowej
- 11. Przebudowa ul. Sosnowej
- 12. Przebudowa ul. Kasztanowej
- 13. Przebudowa ul. Zaleskiego
- 14. Przebudowa ul. Motokrosowej
- 15. Dotacja na przebudowę ul. Słowiczej
- 16. Dotacja na przebudowę ul. Przepilińskiego
- 17. Dotacja na przebudowę ul. Wiślańskiej

Podsumowując, w odniesieniu do zarzutu wieloletnich opóźnień i zaniedbań infrastruktury dróg gminnych w Cieszynie, warto podkreślić, że Miasto Cieszyn od 2019 roku posiada plan działań w zakresie rozwoju sieci drogowej i jest on realizowany w oparciu o zadania inwestycyjne wpisane do budżetu miasta i wieloletniej prognozy finansowej oraz porozumienia w zakresie dróg powiatowych. ◆

21. NIEPRAWIDŁOWOŚCI W MZD POTWIERDZONE KONTROLĄ NIK

Najwyższa Izba Kontroli (NIK) przeprowadziła w Miejskim Zarządzie Dróg w Cieszynie kontrolę dotyczącą realizacji zadań związanych z zarządzaniem ruchem drogowym, w szczególności zatwierdzania i wdrażania projektów organizacji ruchu.

Kontrola obejmowała lata 2022–2024 i sprawdzała m.in. sposób prowadzenia ewidencji, prawidłowość oznakowania dróg oraz dokumentowanie czynności pracowników. W wystąpieniu pokontrolnym NIK wskazała cztery główne obszary wymagające poprawy:

- 1. objęcie wszystkich dróg miejskich zatwierdzonymi organizacjami ruchu,
- 2. uzupełnienie i uporządkowanie ewidencji projektów organizacji ruchu,
- 3. lepsze dokumentowanie kontroli i czynności służbowych pracowników,

- 4. usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w oznakowaniu dróg.

...

Działania naprawcze podjęte przez MZD

- 1. Uporządkowanie organizacji ruchu
Nie wszystkie drogi zarządzane przez burmistrza były wcześniej objęte zatwierdzonymi organizacjami ruchu.

W 2023 roku MZD przeorganizował swoją strukturę, tworząc Wieloosobowe Stanowisko ds. Zarządzania Organizacją Ruchu – specjalny zespół odpowiedzialny tylko za ten obszar. Nowi pracownicy rozpoczęli opracowywanie brakujących projektów organizacji ruchu, część zlecając zewnętrznym specjalistom.

- 2. Uzupełnienie ewidencji

Już w trakcie trwania kontroli ewidencja projektów została uzupełniona i dostosowa-

wana do wymogów Ministra Infrastruktury. Obecnie prowadzona jest w sposób kompletny i zgodny z przepisami.

- 3. Pełnomocnictwa dla pracowników

W lutym 2024 roku udzielono pracownikom MZD pełnomocnictw do przeprowadzania kontroli oznakowania i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w imieniu organu zarządzającego ruchem. Dzięki temu mogą oni samodzielnie wykonywać czynności kontrolne i dokumentacyjne.

- 4. Usunięcie nieprawidłowości

Po zakończeniu kontroli niezwłocznie usunęto wszystkie wskazane przez NIK uchybienia – wymieniono tarcze znaków drogowych, odtworzono oznakowanie poziome i ujednolicono jego układ zgodnie z obowiązującymi projektami organizacji ruchu. ♦

22. BŁĘDY I OPÓŹNIENIA W DZIAŁANIACH PODCZAS POWODZI 2024 R.

W związku z komentarzami dotyczącymi działań Miasta Cieszyna podczas powodzi, jaka dotknęła nas we wrześniu 2024 roku, przedstawiamy stanowisko oparte na dokumentacji miejskich służb i systemu zarządzania kryzysowego.

...

Pełna gotowość przed nadejściem fali

Od 11 września służby miejskie prowadziły przegląd cieków, kanalizacji i terenów zagrożonych. 13 września zebrał się Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego, a miasto przygotowało dodatkowy magazyn przeciwpowodziowy. Prognozy IMGW przewidywały poziom Olzy do 400 cm. Rzeczywisty poziom 503 cm – najwyższy w historii – był zjawiskiem skrajnym i nieprzewidywalnym.

...

Reakcja w godzinach krytycznych

Gwałtowny przybór wody (230 cm w trzy godziny) nastąpił w nocy z 14 na 15 września. O 5:30 powołano Sztab Kryzysowy, który natychmiast rozpoczął koordynację działań: ewakuację mieszkańców, zamykanie dróg, zabezpieczanie terenów oraz wydawanie worków z piaskiem. W terenie równolegle działały Straż Miejska, PSP, OSP i służby miejskie.

...

Stała komunikacja z mieszkańcami

Od 12 do 16 września miasto publikowało ostrzeżenia i komunikaty – łącznie 18 na stronie internetowej oraz 22 w mediach społecznościowych, a także w Systemie Wczesnego Ostrzegania. Wszystkie informacje przekazywano natychmiast po ich otrzymaniu od służb wyższego szczebla.

...

Dlaczego nie uruchomiono syren?

Syreny uruchamia się jedynie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia. W sytuacji dynamicznej, nieprzewidywalnej fali wezbraniowej najskuteczniejsze okazały się działania służb w terenie i natychmiastowa ewakuacja. Żadna inna gmina w powiecie nie uruchomiła wtedy syren.

...

Szerokie wsparcie służb i mieszkańców

W usuwanie skutków powodzi zaangażowani byli strażacy PSP i OSP, Wojska Obrony Terytorialnej, jednostki wojskowe z kilku garnizonów oraz organizacje społeczne. Miasto od 15 września prowadziło prace porządkowe, zapewniło odbiór odpadów popowodziowych, osuszacze i pomoc rzeczową. Wspierano mieszkańców i przedsiębiorców, m.in. poprzez zwolnienia z podatku od nieruchomości.

...

Porównania z Czeskim Cieszynem

Oba miasta działają w oparciu o różne systemy ostrzegania i procedury, dlatego bezpośrednie porównania nie odzwierciedlają realiów. Działania po obu stronach Olzy były prowadzone równolegle i w podobnym czasie.

...

Podsumowanie

Powódź z 2024 roku była zjawiskiem bezprecedensowym. Wszystkie działania Miasta Cieszyna – od przygotowań po usuwanie skutków żywiołu – były realizowane zgodnie z procedurami i w ścisłej współpracy służb. Reagowano najszybciej, jak było to możliwe, przy dostępnych danych i w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców. Jak zawsze po zakończeniu działań zebrano uwagi i wprowadzono zmiany w procedurach, aby w przyszłości jeszcze sprawniej reagować na sytuację kryzysową, jaką jest powódź.

Wody Polskie na wniosek miasta Cieszyna przygotowują dokument „Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Cieszyna”. Na podstawie tego dokumentu będą możliwe zaplanowanie kolejnych inwestycji w zabezpieczenie miasta i jego mieszkańców. ♦

23. LIKWIDACJA MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI

Decyzja o likwidacji MOSIR została podjęta dnia 23.05.2016 przez Burmistrza Ryszarda Macurę.

*Szanowni Państwo,
biorąc pod uwagę wyniki audytów i okoliczności związane z funkcjonowaniem od lat Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Cieszynie, postanowiłem przedłożyć*

w czerwcu 2016 r. Radzie Miejskiej Cieszyna projekt uchwały w sprawie likwidacji Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Jego zadania w pewnej części powinien przejąć specjalnie powołany w Urzędzie Miejskim Wydział Sportu.

*Z poważaniem, Ryszard Macura
Burmistrz Miasta Cieszyna*

(źródło: portal OX.pl)

UCHWAŁA NR XXIV/233/16 RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA w sprawie likwidacji jednostki budżetowej – Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Cieszynie została podjęta dnia 25 sierpnia 2016. Zgodnie z projektem uchwały jednostka została zlikwidowana z dniem 31 grudnia 2016 r. ♦

24. BRAK REALNEGO DIALOGU SPOŁECZNEGO I FASADOWY CHARAKTER KONSULTACJI

W przestrzeni publicznej pojawiają się opinie sugerujące brak realnego dialogu społecznego oraz fasadowy charakter konsultacji prowadzonych przez Miasto Cieszyn. Zarzuty te są niezgodne ze stanem faktycznym.

Od początku kadencji prowadzimy konsekwentną i szeroką politykę konsultowania decyzji z mieszkańcami. Wprowadziliśmy zasadę konsultowania projektów wszystkich istotnych uchwał Rady Miejskiej – choć nie wynika to z żadnego obowiązku prawnego. Do tej pory skonsultowano 257 uchwał. Z organizacjami pozarządowymi konsultowane są wszystkie projekty aktów prawa miejscowego – łącznie 246 dokumentów.

Mieszkańcy biorą również bezpośredni udział w kształtowaniu miasta poprzez budżet obywatelski – w siedmiu edycjach wybrano i zrealizowano 28 projektów,

w tym place zabaw, siłownie zewnętrzne, zieleńce, inwestycje dla szkół, OSP czy miejskiej infrastruktury rekreacyjnej.

Przeprowadzono konsultacje 9 miejscowych planów zagospodarowania, często wykraczające poza wymagania ustawowe, w tym wieloetapowe konsultacje planu dla śródmieścia. Miasto stosuje także nowoczesne formy dialogu: spotkania, warsztaty, spacerowe badania, rozmowy na rynku, szerokie działania konsultacyjne związane m.in. z projektami Funduszy Norweskich, Strategią Rozwoju Miasta, zielonym budżetem, projektami zagospodarowania parków i skwerów czy inwestycjami drogowymi.

Prowadzimy regularny dialog branżowy – z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, środowiskiem rowerzystów – oraz stałą współpracę z Cieszyńską Radą Seniorów, Młodzieżową

Radą Miejską i Gminną Radą Działalności Pożytku Publicznego. Ponadto powstał i został wdrożony Nowy Model Partycypacji, finansowany w całości ze środków zewnętrznych.

Burmistrz Miasta oraz jej zastępcy prowadzą również cotygodniowe przyjęcia mieszkańców – odbyło się już 1478 indywidualnych spotkań, z czego 710 bezpośrednio z burmistrzem. Każda zgłoszona propozycja jest dokumentowana, analizowana i – w miarę możliwości – uwzględniana. Nie wszystkie postulaty mogą być zrealizowane z przyczyn finansowych, formalnych lub dlatego, że bywają wzajemnie sprzeczne.

Dialog społeczny w Cieszynie jest faktem. Jest prowadzony systematycznie, wielokanałowo i przynosi realne efekty w postaci decyzji podejmowanych wspólnie z mieszkańcami. ♦

25. BRAK PRAWDZIWEJ PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I WSŁUCHIWANIA SIĘ W GŁOSY MIESZKAŃCÓW W TYM NP. ODRZUCENIE PETYCJI PODPISANEJ PRZEZ PONAD 1200 OSÓB

Burmistrz Miasta odbyła 710 spotkań z mieszkańcami. Każda zgłoszona propozycja jest dokumentowana, analizowana i – w miarę możliwości – uwzględniana. Nie wszystkie postulaty mogą być zrealizowane

z przyczyn finansowych, formalnych lub dlatego, że bywają wzajemnie sprzeczne.

Co do petycji mieszkańców Cieszyna, to finalnie pod petycją podpisało się ok. 600 osób zamieszkujących Cieszyn, co

stanowi niewiele ponad ok. 2,4% mieszkańców Cieszyna. W związku z tym petycja nie została uwzględniona. ♦

26. BRAK STABILNEGO DIALOGU I OPÓR PRZED KRYTYKĄ

Zarzut o „brak dialogu” czy „opór przed krytyką” jest całkowicie nieuzasadniony i pomija fakty. Burmistrz Miasta prowadzi dialog z mieszkańcami w sposób regularny, otwarty i udokumentowany – odbyła ponad 1400 spotkań z różnymi grupami społecznymi, skonsultowano setki uchwał, prowadzony jest budżet obywatelski, konsultacje planistyczne i branżowe. Tego nie da się nazwać ani pozorem, ani unikaniem rozmowy.

„Krytyki się nie obawiam. Jest naturalnym elementem życia publicznego i często stanowi impuls do zmian. Natomiast nie zamierzam ulegać narracjom, które ignorują fakty lub próbują podważać pracę urzędników i partnerów społecznych bez merytorycznych podstaw.

Muszę też podkreślić, że dialog nie polega na tym, by zawsze spełniać każde oczekiwanie – zwłaszcza wtedy, gdy postulaty są wzajemnie sprzeczne, niere-

alne finansowo lub niezgodne z prawem. Odpowiedzialność za miasto oznacza podejmowanie decyzji w sposób zgodny z procedurami i interesem ogółu, a nie wyłącznie pod presją najbardziej aktywnych grup.

W Cieszynie dialog jest prowadzony uczciwie, konsekwentnie i na podstawie faktów. Od każdego oczekuję tego samego – rzeczowej rozmowy, a nie powtarzania niesprawdzonych zarzutów”. ♦

27. BRAK REALNEJ POLITYKI EDUKACYJNEJ – NIEDOFINANSOWANIE SZKÓŁ, ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

W odpowiedzi na pojawiające się opinie o braku realnej polityki edukacyjnej informujemy, że Miasto Cieszyn prowadzi spójną, planową i opartą na analizach politykę oświatową. Jej fundament stanowi przyjęta przez Radę Miejską uchwała nr LIII/625/23 z 25 maja 2023 r., wprowadzająca „Strategię rozwoju oświaty w Cieszynie na lata 2023–2028”. Strategia została opracowana we współpracy z dyrektorami szkół,

nauczycielami, rodzicami i przedstawicielami lokalnego środowiska. Poprzedziły ją szerokie konsultacje społeczne oraz diagnoza potrzeb cieszyńskiej oświaty. Dokument jasno określa misję i wizję rozwoju edukacji oraz pięć celów strategicznych obejmujących m.in. podnoszenie jakości nauczania, rozwój kompetencji kadry, współpracę szkół i poprawę infrastruktury. Efekty tych działań są widoczne.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2025 roku znacząco przewyższyły średnie wojewódzkie i krajowe:

- język polski – 72,19%,
- matematyka – 60,93%,
- język angielski – 77,44%.

To potwierdza wysoką jakość pracy cieszyńskich szkół i skuteczność realizowanej polityki oświatowej.

Cieszyn posiada jasne kierunki rozwoju

edukacji, wypracowane wspólnie z lokalnym środowiskiem. Polityka oświatowa miasta nie tylko istnieje – jest stabilna, przemyślana i przynosi wymierne rezultaty.

W ostatnim czasie w przestrzeni publicznej pojawiają się opinie sugerujące niedostateczne finansowanie cieszyńskich szkół i przedszkoli. W związku z tym przedstawiamy dane obrazujące wydatki majątkowe Miasta Cieszyna w obszarze oświaty w latach 2019–2024.

Dane te wskazują, że miasto konsekwentnie inwestuje w rozwój infrastruktury edukacyjnej – zarówno poprzez duże przedsięwzięcia budowlane, jak i mniejsze modernizacje poprawiające bezpieczeństwo oraz komfort nauki dzieci i pracy nauczycieli.

W latach 2019–2024 Miasto Cieszyn przeznaczyło na inwestycje w oświacie ponad 9 milionów złotych. W tym okresie zrealizowano i rozpoczęto ponad 40 zadań inwestycyjnych, obejmujących między innymi:

1 Budowę i modernizację obiektów sportowych:

- Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 7 – 5 764 988 zł,
- Budowa sali gimnastycznej i sal przedszkolnych przy SP nr 6 – 73 800 zł,
- Modernizację boisk i bieżni lekkoatletycznych przy SP nr 3 – ponad 230 000 zł,
- Projekt „Bieżnia – bieg po zdrowie” (budżet obywatelski) – 185 093 zł,
- Modernizacja instalacji wodnej i solarnej przy basenie SP nr 4 – 250 961 zł,
- Projekt „Siłownia umysłowa” w SP nr

4 – 69 249 zł.

2. Modernizacje i remonty budynków szkolnych:

- Wymiana więźby dachowej w SP nr 5 – 473 710 zł,
- Modernizacja zabezpieczeń przeciwpożarowych w SP nr 3 – 78 868 zł,
- Przystosowanie budynku po Gimnazjum nr 1 do wymogów PPOŻ – 155 159 zł,
- Przebudowa pomieszczeń sanitarnych w SP nr 3 – 771 009 zł,
- Zakup schodolazu w SP nr 5 – 17 754 zł.

3. Poprawę warunków w przedszkolach:

- Termomodernizacja Przedszkola nr 1 – 761 441 zł,
- Przebudowa Przedszkola nr 20 – 53 000 zł,
- Modernizacja muru oporowego w Przedszkolu nr 16 – 305 020 zł,
- Modernizację instalacji i sanitariatów w Przedszkolach nr 2, 7 i 17 – ponad 40 000 zł.

4. Nowoczesne projekty edukacyjne i cyfrowe:

- „Laboratoria Przyszłości” – 89 700 zł,
- „Rozwój edukacji w szkołach podstawowych” – 251 003 zł,
- „Wybieram cieszyńskie przedszkole” (komponent szkolny) – ponad 150 000 zł,
- „Cyfrowa gmina” – 59 999 zł,
- „Ekopracownia pod chmurką” – 16 999 zł.

Wydatki te były realizowane zarówno ze środków własnych Miasta Cieszyna, jak i z funduszy zewnętrznych oraz w ramach budżetu obywatelskiego. Miasto Cieszyn kontynuuje politykę systematycznego rozwoju infrastruktury oświatowej, któ-

rej celem jest tworzenie nowoczesnych, bezpiecznych i przyjaznych placówek edukacyjnych, odpowiadających na potrzeby uczniów, rodziców i kadr pedagogicznych.

Łączna liczba zrealizowanych dodatkowych godzin (2020–2024): ponad 27 tysięcy godzin zajęć dodatkowych (realizowanych dzięki środkom unijnym i rządowym).

Najważniejsze projekty:

- „Warto Umieć Więcej 2” (2020/2021) – 2 065 godzin zajęć w szkołach podstawowych,
- „Wybieram Cieszyńskie Przedszkole” (2021–2023) – 19 604,5 godzin dodatkowych zajęć w przedszkolach,
- „Rozwój Edukacji w Szkołach Podstawowych” (2022/2023) – 3 023 godziny,
- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (2022–2025) – 1 221 godzin,
- „Edukacja Cieszy” (2024–2026) – 3 280 godzin (2024/25) + 7 172 godzin (2025/26 – plan),
- „Równe Szanse w Cieszyńskich Szkołach!” (2025/2026 – plan) – 19 162 godzin dodatkowych zajęć w szkołach podstawowych.

Liczba dodatkowych godzin zajęć rośnie z roku na rok, w roku szkolnym 2025/2026 zaplanowano rekordowe 26 334 godziny.

Co to oznacza dla uczniów i rodziców?

- więcej zajęć rozwijających umiejętności,
- wsparcie dla dzieci ze specjalnymi potrzebami,
- dodatkowe zajęcia językowe, matematyczne, sportowe, terapeutyczne,
- podniesienie jakości edukacji w całym mieście. ●

28. NIEWYKORZYSTANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNEGO I HISTORYCZNEGO MIASTA

Miasto Cieszyn szeroko współpracuje ze swoimi mieszkańcami, którzy chcą aktywnie angażować się w życie społeczne miasta:

- w celu szerszego wsparcia mieszkańców powołaliśmy Biuro Spraw Społecznych – zajmujące się sprawami seniorów, sprawami dostępności, sprawami osób z niepełnosprawnościami, kwestiami zdrowotnymi, problemami przedsiębiorców, sprawami organizacji pozarządowych;
- działamy na bazie rocznych planów współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- ogłaszamy co roku otwarte konkursy na realizację zadań publicznych gminy, które zlecamy stowarzyszeniom, fundacjom, klubom sportowym i parafiom;
- we współpracy z Fundacją „Być Razem” otworzyliśmy na ul. Matejki – „Miejsce Aktywnej Integracji – Otwarta”;
- rozwijamy w oparciu o Nowy model partycypacji społecznej kwestie konsultacji społecznych;

- w odpowiedzi na potrzeby części mieszkańców podjęliśmy decyzję o ratowaniu Kina Piast i przejęciu obiektu przez COK;
- realizujemy projekty prospołeczne – Dzień Seniora, Targi Pracy, Festiwal Organizacji Pozarządowych;
- w ramach dostępnych zasobów wspieramy różnorodne podmioty materiałami promocyjnymi i gadżetami, fundujemy nagrody w licznych konkursach.

O potencjał historyczny naszego miasta dbamy w bardzo różnorodny sposób:

- prowadzimy i finansujemy sprofilowane na ochronę dziedzictwa historycznego, zarówno tego materialnego, jak i niematerialnego instytucje kultury – Książnicę Cieszyńską, Zamek Cieszyn czy Zespół Pieśni Tańca Ziemi Cieszyńskiej;
- opiekujemy się cieszyńskimi zabytkami – remonty Studni Trzech Braci, pomnika Mieszka I Cieszyńskiego, remont bastii Zamku Cieszyn, planowane kolejne działania na Górze Zamkowej, renowacje prowadzone na Cmentarzu

Komunalnym, planowany kompleksowy remont Teatru;

- dziedzictwo historyczne jest zasadniczym elementem powstających materiałów promocyjnych Cieszyna – szlaki tematyczne – Książąt Cieszyńskich Piastów i Habsburgów, śladami pamiątek ewangelików cieszyńskich, szlak cieszyńskiej moderny, szlak cieszyńskich żydów, via sacra czy szlak cieszyńskiego tramwaju;
- realizujemy projekty unijne związane z promocją w atrakcyjny sposób cieszyńskiego dziedzictwa historycznego – Szlak cieszyńskiego tramwaju czy Open Air Museum. Trwają przygotowania do kolejnych projektów;
- o dziedzictwo historyczne oparte są liczne wydarzenia i akcje organizowane przez Miasto i jego instytucje: Noc Muzeów, Skarby z Cieszyńskiej Tróły, Dziewięścił Festiwal, Kuchnia Słowian, Spacer z Zamkiem Cieszyn czy akcja Przewodnik CzeKa. ●

29. BRAK PLANU ZAGOSPODAROWANIA I WYKORZYSTANIA CIEŚLARÓWKI

Część stoku Cieślarówka jest obszarem okresowo aktywnego osuwiska znajdującym się w bazie Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, w najbliższym czasie nie planuje się podejmowania działań mających na celu zagospodarowania tego miejsca na cele rekreacyjne lub sportowe.

W dniu 16.10.2025 roku wpłynęła interpelacja radnego Wiesława Kluz, wnioskującego o rozważenie możliwości ogłoszenia konkursu na projekt lub koncepcję zagospodarowania tego terenu – podobnego, jak w przypadku konkursu na zagospodarowanie terenów sąsiadujących z Mostem Przyjaźni (konkurs organizowany przez Urząd Miejski w Cieszynie w roku 2016). W odpowiedzi na tę interpelację zobowią-

zaliśmy się do analizy możliwości przeprowadzenia takiego konkursu.

Wysłuchując się w głosy mieszkańców oraz współdziałając z mieszkańcami, MZD planuje przeprowadzenie prac zwiększających atrakcyjność terenu bez ponoszenia nakładów inwestycyjnych (częstsze koszenie, kompleksowe odnowienie elementów małej architektury, poprawa nawierzchni ścieżek, przycinka drzew i krzewów). ♦

30. KONTROWERSYJNE TABLICE BEZ KONSULTACJI Z MIESZKAŃCAMI – SZLAK CIESZYŃSKIEJ MODERNY

Projekt ma być kontynuacją i rozwinięciem koncepcji powstałego przed laty szlaku cieszyńskiej moderny. Projekt ma na celu promocję wśród turystów, z uwzględnieniem osób z dysfunkcjami wzroku, cieszyńskiej architektury i zapoznanie z historią jej powstawania, jej twórców, architektów i fundatorów. Tablice mają służyć właśnie odpowiedniej, dostępnej, promocji tego szlaku, nie ma tu żadnej kontrowersji. Natomiast

tam, gdzie zarządcy nie wyrazili zgody na umieszczenie tablic, nie będziemy ich montować. Nie zmienia to faktu, iż większość z tych obiektów została już lata temu opisana w materiałach dotyczących szlaku stworzonych we współpracy z Panem Przemysławem Czernikiem.

Należy również podkreślić, że projekt „Dotknij Cieszyńskiej Moderny” jest w fazie wniosku projektowego i nie

mamy na tę chwilę jeszcze decyzji o jego finansowaniu.

W świetle zarzutów o niewykorzystaniu potencjału historycznego miasta i równocześnie formułowaniu zarzutu o tworzenie nowych projektów opartych o ten potencjał, a podnoszących walory turystyczne miasta, trudno oprzeć się wrażeniu, że osoby krytykujące nasze działania, nie do końca mają wiedzę, o czym tak naprawdę piszą. ♦

31. ZMIANY PRZY STUDNI TRZECH BRACI – DEMONTAŻ POLSKIEJ TABLICY I EKSPOZYCJA WERSJI NIEMIECKOJĘZYCZNEJ

Obecna wersja Studni Trzech Braci jest zgodna z zaleceniami Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków i z konserwatorem zabytków ustalona. To jest właśnie dbałość o dziedzictwo historyczne i zgodność z pierwotnym wyglądem obiektu. Podczas

remontu przywrócono pierwotny wygląd Studni i usunięto wstawioną tam w latach 50. XX w. płaskorzeźbę będącą kopią medalu Jana Raszki. Obecnie wyeksponowane są pierwotnie zamontowane tablice – polskojęzyczna, łacińska i niemiecka. Oczywiście

właśnie w zgodzie ze społecznym oczekiwaniem, dbałością o dziedzictwo historyczne i chęcią zachowania płaskorzeźby Raszki, zdemontowanej w trakcie remontu, podjęto decyzję o jej przeniesieniu i wyeksponowaniu w budynku ratusza. ♦

32. CHAOS WOKÓŁ UCHWAŁY KRAJOBRAZOWEJ I BRAK EGZEKWOWANIA JEJ POSTANOWIEŃ

Uchwała krajobrazowa weszła w życie 25.12.2019 roku. By wprowadzić ład przestrzenny, największym wyzwaniem było i jest uporządkowanie tablic i urządzeń reklamowych, które na przestrzeni lat zaistniały w naszym mieście. Zgodnie z przepisami, określono termin dostosowania już istniejących nośników do zapisów uchwały, z podziałem na trzy terminy.

Pierwszy termin dostosowania minął 25.12.2020. Obowiązywał dla wszystkich nośników informacji na ogrodzeniach oraz dla reklam na obiektach i terenach zabytkowych (termin ten nie dotyczył szyldów, czyli informacji umieszczanych w miejscu prowadzenia działalności). W związku z tym w 2021 roku prowadzono intensywne działania, które doprowadziły do likwidacji setek banerów na płotach oraz wielkoformatowych reklam w śródmieściu.

Drugi termin dostosowania dotyczył wszystkich szyldów i reklam z wyjątkiem

nośników posiadających pozwolenie na budowę – dla tych przewidziano dłuższy, trzeci termin dostosowania. Drugi termin minął w dniu 25.12.2023. W związku z tym od stycznia 2024 prowadzono działania dążące do likwidacji lub dostosowywania reklam do zapisów uchwały. Zaczęła być porządkowana przestrzeń wjazdu do miasta od ul. Bielskiej oraz przy licznych skrzyżowaniach i rondach. Prace te zostały zatrzymane po paru miesiącach wskutek wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 23.04.2024. W skutek tego wyroku zostały unieważnione drugi i trzeci termin dostosowania do zapisów uchwały istniejących tablic i urządzeń reklamowych. Od tego wyroku wniesiono skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, która jeszcze nie została rozstrzygnięta.

W obecnym sytuacji wskutek wyroku Sądu wstrzymane zostały działania zwią-

zane z egzekwowaniem dostosowania do zapisów uchwały reklam i szyldów, które istniały przed powstaniem uchwały krajobrazowej. Natomiast wszystkie nowopowstające szyldy i reklamy powinny być z nią zgodne. Dla planowanych nowych nośników prowadzone są na bieżąco konsultacje dla projektowanych nowych nośników.

Podobnie, zgodnie z uchwałą muszą być reklamy tymczasowe (okolicznościowe i wyborcze). W związku z tym w przestrzeni pojawia się znacznie mniej reklam – np. nie są już umieszczane bannery nad ulicami w centrum miasta, co wcześniej było powszechną praktyką.

Obowiązywanie uchwały broni przed chaotycznym i niekontrolowanym powstawaniem dużej ilości nowych reklam – należy zdawać sobie sprawę, że reklam mogłoby być o wiele więcej, gdyby nie było uchwały. ♦

Po cieszyńsku po obu stronach Olzy

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”, Górnośląski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego oraz Sekcja Ludoznawcza ZG PZKO w Republice Czeskiej zapraszają na XXI Konkurs Gwar „Po cieszyńsku po obu stronach Olzy” 2025!

Konkurs kierowany jest do dzieci, uczniów i młodzieży wszystkich typów szkół i placówek oświatowych historycznej Ziemi Cieszyńskiej w Polsce i w Czechach. Termin zgłoszeń minął 16 listopada, a przesłuchania konkursowe odbędą się 25 i 26 listopada w Cieszyńskim Ośrodku Kultury „Dom Narodowy” w Cieszynie. Finał konkursu odbędzie się 18 grudnia w ratuszu w Jabłonkowie.

Górnośląski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach otrzymał dofinansowanie z Instytutu Rozwo-

ju Języka Polskiego ze środków budżetu państwa w ramach dotacji celowej na podstawie umowy o dofinansowanie z dnia 01.10.2025 r. w ramach wykonania zadania „Język i kultura bez granic”. Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” otrzymał dofinansowanie ze Starostwa Powiatowego w Cieszynie. ♦

COK

Cieszyńskie zaduszki muzyczne

23 listopada zapraszamy do Domu Narodowego na niezwykle koncert w ramach corocznych „Cieszyńskich Zaduszek Muzycznych”. Wystąpią w nim artyści-przyjaciele Cieszyńskiego Ośrodka Kultury.

W tym roku wracamy do twórczości jednego z najważniejszych współczesnych artystów polskich – Stanisława Soyki. Jego pieśni – pełne prawdy, prostoty i łagodnej mądrości – wybrzmiały w interpretacjach wokalistów związanych z Domem Na-

rodowym. To będzie koncert o kruchości życia, o miłości i odpowiedzialności, o tym, co zostaje po człowieku – muzyka. Zatrzymajmy się razem. Przyjdź, posłuchaj, pamiętaj.

Bilety na koncert pod hasłem „Życie to krótki sen” w cenie 20 złotych można nabyć on-line na stronie www.domnarodowy.pl lub w kasie COK. Początek o godz. 18:00. ♦

COK

Spotkanie z prof. Kadłubcem

COK „Dom Narodowy” zaprasza na spotkanie z wybitnym znawcą kultury, tradycji i języka Śląska Cieszyńskiego, prof. Danielem Kadłubcem.

Na spotkanie pt. „Od adwentu do Godów w cieszyńskiej tradycji ludowej” zapraszamy 4 grudnia o godz. 17:00. Wydarzenia

z cyklu „Akademia Obrzędowości Dorocznej” organizowane są ramach działalności Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego. Spotkania odbywają się w Domu Narodowym, wstęp bezpłatny. ♦

COK

Stacja Nauka

Cieszyński Ośrodek Kultury zaprasza w piątek, 28 listopada o godz. 17:00, na kolejną odsłonę cyklu „Stacja Nauka”!

Ponownie spotkamy się z dr. inż. Bogdanem Fickiem, który po raz kolejny poruszy

temat sztucznej inteligencji. Tym razem będzie rozważał, czy dynamiczny rozwój SI niesie za sobą zagrożenia? Wstęp jest wolny, do zobaczenia! ♦

COK

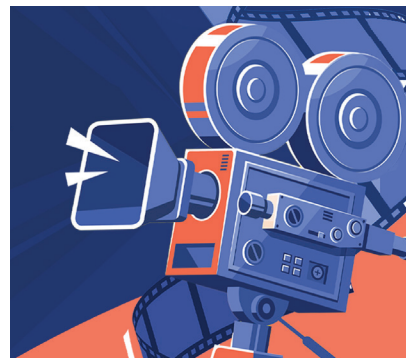
DKF Fafik

Listopadowe spotkania Dyskusyjnego Klubu Filmowego FAFIK dobiegają końca, ale w grudniu dobrego kina również nie zabraknie. W każdy czwartek o godz. 19:30 w sali widowiskowej Domu Narodowego prezentowane są ciekawe filmy, okraszone komentarzem i dyskusją, prowadzoną przez Marka Mendrocha.

Ostatnim filmem, pokazanym w bieżącym miesiącu, będzie „Kafarnaum”, na który zapraszamy 27 listopada. W grudniu pokażemy trzy obrazy: „Hrabia Monte Christo” (4 grudnia – projekcja wyjątkowo o godz. 19:00 ze względu na długość filmu), „To właśnie miłość” (11 grudnia) i „Bracia Lumiere” (18 grudnia).

Karnet na wszystkie grudniowe seanse to jedyne 25 złotych i można go zakupić online na stronie www.domnarodowy.pl lub w kasie COK tylko do 4 grudnia. Potem będą dostępne tylko bilety na pojedyncze seanse w cenie 20 złotych w kasie COK, na godzinę przed rozpoczęciem pokazu. Zapraszamy! ♦

COK

PO NASZYMU I NI JYNY

Zapraszamy na kolejne spotkanie Miłośników Gwary Cieszyńskiej pod hasłem „Rzódzimy, rozprawimy, śpiewamy po naszymu i ni jyny”, które odbędzie się 2 grudnia o godz. 16:00.

Miejscem comiesięcznych spotkań jest Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, mieszczące się na drugim piętrze budynku Domu Narodowego. Zawsze jest jakiś temat przewodni, ale przede wszystkim chodzi o to, aby mówić „po naszymu”, aby używać gwarowych słów i zwrotów. Miłośnicy cieszyńskiej gwary spotykają się w każdy pierwszy wtorek miesiąca, aby „porzódzić, porzprawić aji pośpiwyć”.

COK

16. Cieszyńska Wampiriada

Już 3 grudnia 2025 r. na kampusie Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie odbędzie się 16. edycja „Cieszyńskiej Wampiriady”. W godzinach od 10:00 do 14:00 studenci – członkowie Koła Naukowego Edukacji Międzykulturowej – będą czekać na honorowych dawców krwi.

„Cieszyńska Wampiriada”, to wydarzenie, które zrodziło się z potrzeby niesienia pomocy – bezinteresownej i płynącej prosto z serca. Pierwsza edycja tej szlachetnej inicjatywy odbyła się 25 kwietnia 2012 roku, zainicjowana przez studentkę Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, Iwonę Strokę oraz członków Koła Naukowego Edukacji Międzykulturowej. Od tamtej pory akcja stała się piękną tradycją, jednoczącą społeczność akademicką i mieszkańców regionu.

Nad całością przedsięwzięcia czuwa dr hab. Barbara Grabowska, prof. UŚ. Akcję organizujemy przy współudziale Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach. Celem

„Cieszyńskiej Wampiriady” jest promowanie honorowego krwiodawstwa i zdrowego trybu życia wśród młodzieży akademickiej i mieszkańców regionu. Dodatkową atrakcją będzie fotobudka, w której będzie można uwiecznić ten wyjątkowy dzień.

Wampiriada to więcej niż akcja honorowego krwiodawstwa – to gest solidarności, empatii i troski o drugiego człowieka. 450 ml krwi może odmienić czyjeś życie, a nawet je uratować.

Zachęcamy wszystkich do udziału – wystarczy odrobina odwagi i dobrej woli, by stać się częścią tej niezwyklej inicjatywy. Kropla krwi, to morze dobra. Zostań honorowym dawcą – podziel się życiem! ♦

ORG.

Cieszyńska Liga Szóstek

Bielska Federacja Sportów Amatorskich ogłasza otwarte zapisy drużyn do Cieszyńskiej Ligi Szóstek. Rozgrywki odbywać się będą na orliku przy Szkole Podstawowej nr 6 w Cieszynie przy ul. Katowickiej 68. Mecze rozgrywane będą w tygodniu w godzinach wieczornych.

Dla rozgrywek powstała dedykowana strona (cl6.ligspace.pl), na której znajdować się będzie terminarz rozgrywek, tabela oraz wszystkie statystyki poszczególnych drużyn i zawodników. Zapisy potrwać do 20 lutego 2026 roku, a start rozgrywek przewidziany jest na marzec 2026.

Zapisać można się poprzez kontakt telefoniczny: 571 388 898 lub e-mail: cieszynskaliga6@gmail.com

Dodatkowo planowane jest wyłonienie reprezentacji Cieszyna, która weźmie udział w rywalizacji z reprezentacjami z lig odbywających się w innych miastach m.in. Tychy, Żory, Bielsko-Biała i innych.

Wpisowe od drużyny wynosi 500 zł za sezon.

Zbierz ekipę i walcz o mistrzostwo Cieszyna! Zapraszamy!

Regulamin dostępny na stronie sport.cieszyn.pl oraz cl6.ligspace.pl ♦

ORG.

Chapter&Verse BOOK LABs

Spotkania Chapter & Verse BOOK LABs to po części warsztaty, po części klub książki – przestrzeń wymiany myśli w oparciu o wspólnie przeczytaną anglojęzyczną literaturę, okazja do swobodnej rozmowy i dyskusji po angielsku.

Pomyślane jako zaproszenie do czytania literatury w oryginale oraz do “slow reading” – czytania uważnego, głębokiego, do zainteresowania się szczegółem i jego miejscem w całości – spotkania nie stanowią cyklu, można wziąć udział we wszystkich, lub w wybranym. Formy krótkie, głównie opowiadania – przyjrzymy się im z bliska, odbijemy się od nich do rozmowy o tym, co ważne i ciekawe.

Angielski z literaturą, przy kawie lub herbacie, w przyjaznej atmosferze cieszyńskiej księgarni Kornel i Przyjaciele, ul. Sejmowa 1. Koszt spotkania: 60 zł. Zapisy: mszczeponekkłoda@gmail.com

Prowadzenie: Magdalena Szczeponek-Kłoda, absolwentka filologii angielskiej i studiów interdyscyplinarnych, lektorka /tutorka, prowadzi profilowane konwersacje English with Literature. ♦

ORG.

ŚWIETLICA KP W CIESZYNIE ZAPRASZA!

WSPÓLNE CZYTANIE PISM POLSKICH FILOZOFEK

27.11.2025, godz. 17:00

Spotkanie pierwsze będzie poświęcone życiu i twórczości Marii Ossowskiej – “Wielkiej Damy Polskiej Filozofii”. Cykl poprowadzi Barbara Wrona, doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia. Wstęp wolny. ♦

SPOTKANIE Z EDWINEM BENDYKIEM

15.11.2025, godz. 10:00

Spotkanie z Edwinem Bandykiem poświęcone publikacji raportu Fundacji Batorego pt. “Kiedy pękają tamy. O państwie, wspólnocie i zarządzaniu kryzysem”. Prowadzenie: Agnieszka Wiśniewska. Wstęp wolny. ♦

Adres Świetlicy Krytyki Politycznej w Cieszynie: ul. Przykopa 20. ♦

Gwiazdeczki wystartowały w Pucharze Świata

8 listopada 2025 roku, tuż przed Świętem Niepodległości, członkinie zespołu Cieszyńskie Gwiazdeczki wzięły udział w Pucharze Świata Mażoretek, zorganizowanym przez największą federację mażoretkową MWF, w słowackim mieście Hlohovec.

Przy bardzo dużej konkurencji trzy solistki: **Lena Waraczewska**, **Maja Wysocka** i **Wiktoria Szyra** pokazały wielką klasę: Lena, startując po raz pierwszy w federacji MWF, zajęła 4 miejsce w kategorii solo acrobatic baton juniorki.

Wiktoria zajęła 4 miejsce w solo buława seniorki oraz 5 miejsce solo 2x baton seniorki. Maja zdobyła Puchar Świata i złoty medal w kategorii solo acrobatic baton juniorki oraz srebrny medal i Puchar

Świata w kategorii solo buława juniorki. Lena i Maja zadebiutowały w fantastycznym duecie z pom-pomami i chociaż nie stanęły na podium, otrzymały rzesiste brawa i są dumne, że mogły razem zatańczyć na takiej scenie!

W tym miejscu składamy ogromne gratulacje naszym Gwiazdeczkom oraz wszystkim uczestniczkom tych wspaniałych zawodów!

Dziękujemy naszym Rodzicom za wielkie wsparcie! Dziękujemy trenerkom za wspaniałe przygotowanie i piękne choreografie.

A teraz przed nami kolejne wyzwania, nowe choreografie i konkursy w kolejnym nowym sezonie mażoretkowym! ♦

STOW. MAŻORETEK "CIESZYŃSKIE GWIAZDECZKI"

fot. Cieszyńskie Gwiazdeczki

Sześć medali na zawodach powiatu rybnickiego

8 listopada 2025 roku w Czerwionce-Leszczynach odbyły się IV Otwarte Mistrzostwa Powiatu Rybnickiego, w których wzięło udział około 270 karateków reprezentujących 28 klubów z całej Polski. Cieszyński Klub Karate Kyokushin reprezentowało siedmiu zawodników: **Maksymilian Wojtas**, **Lena Santarius**, **Adam Malina**, **Adam Szydłowski**, **Karolina Wachholz**, **Kamila Niemiec** i **Jan Malina**.

Cieszyński Klub zdobył łącznie sześć medali: cztery złote (w konkurencji kumite),

jeden srebrny (kata) i jeden brązowy (kumite), zajmując w klasyfikacji drużynowej bardzo wysokie, piąte miejsce (taką samą ilość punktów zdobył Koszaliński KKK oraz Zagłębiowski Klub Będzin).

Złoty medal wywalczyli: **Maksymilian Wojtas** – w kategorii kumite juniorów do 65kg, **Adam Malina** – w kategorii kumite juniorów młodszych do 55kg, **Lena Santarius** – w kategorii kumite juniorek młodszych do 50kg, **Adam Szydłowski** – w kategorii kumite młodzików do 55kg. Adam dodatkowo zdobył srebrny medal w licz-

nie obsadzonej kategorii kata młodzików. Brązowy medal zdobyła **Kamila Niemiec** w kategorii kumite młodziczek +50kg. ♦

TEKST I FOT. CKKK / RED. AB

XXXIV Mistrzostwa Ziemi Legnickiej Lion Cup

8 listopada w Legnicy odbyły się XXXIV Mistrzostwa Ziemi Legnickiej Lion Cup w Karate Sportowym, które zgromadziły 115 zawodników z 12 klubów z Polski i Czech. Klub Sportowy Shindo reprezentowało 12-zawodników, którzy zdobyli 17 medali.

Klub zajął wysokie, 3. miejsce w ogólnej klasyfikacji, a Kamil Szymala został najlepszym zawodnikiem turnieju, zdobywając 4 złote medale. Gratulujemy!

■ Złote medale zdobyli: Kamil Szymala, Pola Boboń, Nicola Nowak, Tomasz Cziommer, Jan Wenglorz.

■ Srebrne medale zdobyli: Nicola Nowak, Jan Wenglorz, Ania Hanzel, Mateusz Turowski, Michał Nowak, Lena Dereń, Michałina Szymala.

■ Brązowe medale zdobyli: Jan Wenglorz, Barbara Cziommer, Albert Kardaś, Michałina Szymala. ♦

TEKST I FOT. CKKK / RED. AB

WYDZIAŁ SPORTU INFORMUJE

Informacje o bieżących wydarzeniach sportowych i rekreacyjnych znajdują się na stronie sport.cieszyn.pl oraz na profilu SportowyCieszyn na Facebooku, a także na stronach i w mediach społecznościowych poszczególnych klubów i stowarzyszeń, których wykaz i linki do ich stron internetowych znajdują się na stronie sport.cieszyn.pl.

Zachęcamy kluby i stowarzyszenia do aktualizowania treści na swoich stronach oraz o przekazywanie bieżących informacji do Wydziału Sportu Urzędu Miejskiego w Cieszynie na adres e-mail: sport@um.cieszyn.pl.

♦♦
Zapraszamy na ogólnodostępne ślizgawki w Hali Widowiskowo-Sportowej im. Cieszyńskich Olimpijczyków w Cieszynie. Harmonogram dostępny jest na stronie sport.cieszyn.pl. ♦

Anna Kowalik

Anna Kowalik odeszła 26 września 2024 r. w Szpitalu Śląskim w Cieszynie, przeżywszy 75 lat życia. Życia wypełnionego troską i staraniem o osoby będące w potrzebie, borykające się ze zdrowiem, szczególnie w sferze psychicznej, często samotne i zagrożone wykluczeniem społecznym.

**„Idź przez życie tak,
aby ślady twoich stóp
przetrwały Cię”
– ks. bp Jan Chrapek**

Ślady jej stóp widoczne są do dzisiaj – to Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego "Więź" i Dzienny Ośrodek Wsparcia, a także wszystkie dobre słowa, fachowe porady i pomoc skierowana do człowieka w potrzebie i ku ogólnemu rozwojowi świadomości naszego społeczeństwa w postrzeganiu osób dotkniętych problemami zdrowia psychicznego.

Przyszła na świat 25 kwietnia 1949 r. w Puńcowie jako najstarsza córka Bronisławy i Mieczysława Żwaków. Edukację rozpoczęła w 1956 r. w Szkole Podstawowej nr 5 w Cieszynie przy ul. Wojska Polskiego, równocześnie uczęszczała do Szkoły Muzycznej I stopnia, ucząc się gry na fortepianie.

W latach 1963-1968 podjęła naukę w Liceum Medycznym w Cieszynie, ucząc się zawodu pielęgniarki. W roku 1976 wyszła za mąż za Zenona Kowalika, w tym samym roku przyszedł na świat ich pierwszy syn Krzysztof, a po 11 latach – córka Katarzyna.

Po ukończeniu Liceum pracowała w Powiatowej Przychodni Obwodowej w Strumieniu na stanowisku pielęgniarki, natomiast już od 1973 r. jej zawodowa droga związana była ze Szpitalem Śląskim w Cieszynie. Pracowała na różnych oddziałach – początkowo w Przychodni Chorób Zakaźnych, następnie w Przychodni Dziecięcej na stanowisku oddziałowej pielęgniarki opieki podstawowej, później na nowoutworzonym Dziale Statystyki jako kierownik Sekcji Organizacji i Nadzoru. Po urlopie wychowawczym pracowała w Laboratorium na stanowisku starszej pielęgniarki. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu i zdolnościom kierowniczym powierzono jej, wraz z lek. psychiatrą Marią Dzierżek, utworzenie nowopowstałego Oddziału Psychiatrii Szpitala Śląskiego w 1993 r., w którym to oddziale, jako pielęgniarka oddziałowa, pracowała aż do emerytury, tj. do 2004 r.

Już od lat 90. Anna Kowalik była zaangażowana w organizację pomocy środowiskowej osobom z doświadczeniem zaburzeń psychicznych, między innymi współtworząc tzw. Klub Pacjenta przy oddziale Psychiatrii Szpitala Śląskiego, zapoczątkowany przez psycholog Elżbietę Jędrzejowską, z siedzibą w Przychodni Zdrowia, tzw. Ubezpieczalni. Klub miał na celu wspierać osoby po hospitalizacji, aby nie zamykały się w swoich środowiskach, domach, a wręcz przeciwnie, integrowały się ze sobą i ze społecznością lokalną. Była to dobra forma aktywizowania i wspierania terapeutyczno-rozwojowego.

Innowacyjnym przedsięwzięciem, w którym obecna była Anna Kowalik, było założenie Cieszyńskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego "Więź" w roku 2003, które mogło, dzięki składkom członków oraz dotacji, pozyskiwać fundusze na szerszą działalność na rzecz osób z problemami zdrowia psychicznego. Anna Kowalik była wieloletnim prezesem stowarzyszenia (w latach 2006-2014), następnie działając w Komisji Rewizyjnej, dalej wspierając zarząd i pobudzając do nowych inicjatyw, motywując wiele osób do włączania się w społeczną pracę na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Już w roku 2004 uruchomiono w ramach stowarzyszenia Samopomocowy Klub Środowiskowy we współpracy z pracownikami Cieszyńskiego MOPS-u i osobistym wsparciem pani Heleny Smolarz. Siedzibą Stowarzyszenia „Więź” stał się budynek dawnego żłobka na ul. Moniuszki, następnie na ul. Wojska Polskiego w dawnej Szkole Specjalnej i obecnie na terenie Szpitala przy ul. Bielskiej.

Oprócz regularnych spotkań klubowych i form terapii zajęciowej, organizowano coroczne wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne, najczęściej nad polskie morze oraz wycieczki integracyjne w góry i do znanych polskich miast.

Anna Kowalik, dostrzegając ogromne potrzeby socjalno-bytowe osób chorych, starała się im pomagać, również dzięki pomocy pracowników socjalnych i terapeutów, w zakresie organizacji mieszkań i prowadzenia usług specjalistycznych w domach osób potrzebujących tej formy pomocy.

Po kilku latach pojawił się u Pani Ani kolejny pomysł – utworzenia środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie dziennego pobytu na podstawie decyzji administracyjnej. I tak oto w roku 2006

rozpoczął działalność Dzienny Ośrodek Wsparcia w Cieszynie dla mieszkańców Powiatu Cieszyńskiego. Anna Kowalik – prezes stowarzyszenia – podjęła wówczas owocną współpracę z PCPR w Cieszynie, szczególnie z panią kierownik Kazimierą Kawulok, który do dziś od prawie 20 lat świetnie funkcjonuje, udzielając pomocy terapeutycznej osobom z całego Powiatu.

Wspominając Panią Anię w pierwszą rocznicę śmierci, jesteśmy pełni wdzięczności i podziwu dla niej, która swoją służbę pielęgnarską, nawet na emeryturze, rozwinęła na wiele obszarów pomocy środowiskowej, dzieląc się z innymi wiedzą i doświadczeniem zawodowym. Była inicjatorką wielu działań społecznych i promotorką licznych pomysłów na rzecz walki ze stereotypami, wykluczeniem społecznym osób w kryzysie psychicznym, pracy środowiskowej, aktywizacji zawodowej i szeroko pojętego wsparcia w procesie zdrowienia i wzmacniania aktywności życiowej tychże osób. Podejmowała się również funkcji opiekuna prawnego samotnych osób chorujących psychicznie.

Prywatnie Pani Ania lubiła wolny czas spędzać z wnukami, w tym celu często wyjeżdżając do Anglii. Bardzo lubiła też polskie morze, góry, długie spacery, czytanie książek, rozwiązywanie krzyżówek. Chętnie słuchała muzyki poważnej.

22 października 2025 roku, z okazji pierwszej rocznicy śmierci, rodzina, członkowie i sympatycy stowarzyszenia, uczcili pamięć Anny Kowalik i jej wkład wniesiony w pomoc osobom z problemami zdrowia psychicznego, uroczystie odsłaniając tablicę pamiątkową i zasadzoną magnolię – ulubiony kwiat Pani Ani. Gdy ktoś z nas przechodził będzie po terenie szpitala

(wejście od ulicy Solnej), koło budynku Dziennego Ośrodka Wsparcia, może dostrzec to miejsce. Niech chwilę zatrzyma się i pomyśli – kim była Anna Kowalik? Była żoną, matką, kochaną babcią, ale także pielęgniarzką, społecznikiem, inspiracją do dalszej pracy. ♦

JOANNA CICHY

Świąteczne drzewko marzeń

W te Święta podaruj odrobinę radości i nadziei! Weź udział w akcji świątecznej: wybierz list, przygotuj prezent i spraw, by na twarzy Mieszkańca Domu Pomocy Społecznej Ojców Bonifratrów w Cieszynie pojawił się uśmiech.

Jak możesz pomóc? Odwiedź profil Otwarta. Miejsce Aktywnej Integracji na Facebooku lub skontaktuj się mailowo/telefonicznie (www.facebook.com/OtwartaCieszyn, e-mail: otwarta.mai@gmail.com, tel. 512 740 490), następnie wybierz list, przygotuj prezent i dostarcz go w dniach 10-12 grudnia (godz. 7:00-15:00) do Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej "Być Razem" ul. Wałowa 4 lub w dniach 15-17 grudnia (godz. 9:00-17:00) do Otwarta. Miejsce Aktywnej Integracji, ul. Jana Matejki 1A. Finał akcji odbędzie się 18 grudnia o godz. 15:00 w Otwartej. Spotkajmy się przy kawie z Mieszkańcami DPS-u. Razem stwórzmy Święta pełne ciepła, życzliwości i radości!

Organizatorem akcji jest Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem”. ♦

ORG. / RED. AB

W te Święta podaruj odrobinę radości i nadziei!

Weź udział w akcji świątecznej: wybierz list, przygotuj prezent i spraw, by na twarzy Mieszkańca Domu Pomocy Społecznej Ojców Bonifratrów w Cieszynie pojawił się uśmiech

Jak możesz pomóc?

✦ Odwiedź nas na Fb lub skontaktuj się z nami:

📘 <https://www.facebook.com/OtwartaCieszyn>

✉ otwarta.mai@gmail.com

☎ 512 740 490

✦ Wybierz list, przygotuj prezent i dostarcz go do:

10–12.XII, godz. 7:00–15:00

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem”, ul. Wałowa 4

15–17.XII, godz. 9:00–17:00

Otwarta. Miejsce Aktywnej Integracji, ul. Jana Matejki 1A

FINAŁ AKCJI 18 GRUDNIA, GODZ. 15:00

Otwarta. Miejsce Aktywnej Integracji

Spotkajmy się przy kawie z Mieszkańcami DPSu
Razem stwórzmy Święta pełne ciepła, życzliwości i radości!

Grób generała Pino

1 listopada wielu z czytelników przeszło obok skromnego, świeżo odrestaurowanego grobu z polnych kamieni, w kwaterze XXII/H/17 cieszyńskiego cmentarza komunalnego. Przez ponad siedemdziesiąt lat miejsce to pozostawało w zapomnieniu — bluszcz ukrył napisy i nazwiska osób, które tu spoczywają.

Artur Pino von Friedenthal, mat. pras.

Ostatnia osoba, która prawdopodobnie opiekowała się mogiłą, odeszła w roku 1950. Dziś uwagę przechodniów przykuwa ufundowana marmurowa tablica z dwujęzycznym napisem. Kim był człowiek, którego wspomina tablica? Dlaczego austriacki generał znalazł swoje ostatnie miejsce spoczynku właśnie w Cieszynie?

Artur Franz Wilhelm Johann Carl Ernst Pino Ritter von Friedenthal urodził się 10 stycznia 1843 roku w Opawie na ówczesnym Śląsku Austriackim. Jego ojciec, Karol, był właścicielem majątku w Ścieborzycach (Stěbořice) i Złotnicy (Zlatníky) nieopodal Opawy. Matka, Klotylda z domu Wiedenfeld, pochodziła z rodziny znanych opawskich przemysłowców włókienniczych.

Ród Pino wywodził się z Lombardii i osiadł na Śląsku w drugiej połowie XVII wieku. Z czasem jego przedstawiciele stali się znaczącymi właścicielami ziemskimi i urzędnikami cesarskimi w księstwie śląskim. Pradziad Artura, Jan Antonin Józef di Pino, został w pierwszej połowie XVIII

wieku wpisany przez cesarza Karola VI do rejestru szlachty czeskiej i wyniesiony do stanu rycerskiego z przydomkiem „Ritter von Friedenthal”.

Z kolei dziad Artura ze strony matki, Wilhelm Ritter von Wiedenfeld, przybył na Śląsk Austriacki z Nadrenii w 1816 roku. W Opawie założył skład i hurtownię sukna, prowadząc działalność przez ponad pół wieku. Dzięki jego energii i kontaktom, szczególnie z Włochami, śląski przemysł sukienniczy przeżywał intensywny rozwój.

Obie rodziny – Pino i Wiedenfeld – zakorzeniły się mocno w nowej ojczyźnie. Wujowie i kuzyni Artura zajmowali wysokie stanowiska w monarchii. Felix Pino, baron von Friedenthal (1826–1906) z linii baronowskiej, był ministrem handlu i dwukrotnie namiestnikiem Bukowiny. Otto baron von Wiedenfeld (1816–1877), brat matki Artura, pełnił funkcję ministra rolnictwa i namiestnika Górnej Austrii.

Dziś, gdy stajemy przy jego grobie w Cieszynie, widzimy nie tylko mogiłę zapomnianego generała, lecz także ślad dawnych więzi, które przez stulecia łączyły ludzi ponad granicami państw, języków i narodów.

Artur, który w młodym wieku stracił ojca, wybrał drogę odmienną od ziemiańsko-urzędniczej tradycji rodzinnej. Na jego matce, Klotyldzie, spoczął ciężar wychowania czworga dzieci. Trzynastoletni Artur, chcąc prawdopodobnie odciążyć rodzinę, wstąpił do Cesarsko-Królewskiej Technicznej Akademii Wojskowej w Klosterbruck. Po jej ukończeniu, mając zaledwie osiemnaście lat, otrzymał pierwszy przydział do cesarsko-królewskiego śląskiego pułku piechoty nr 1, którego szefem honorowym był cesarz Franciszek Józef I. W tym czasie jednostka stacjonowała w Królestwie Lombardzko-Weneckim, odległej prowincji cesarstwa.

W roku 1866 młody podporucznik Pino brał udział w wojnie z Prusami i walczył pod Königgrätz. Po zakończeniu kampanii pułk został przeniesiony do Pragi, a Artur kontynuował w nim służbę do 1871 roku. Następnie, już w stopniu porucznika, został skierowany do Szkoły Wojennej w Wiedniu, którą ukończył w 1875 roku. Jako oficer Sztabu Generalnego rozpoczął praktykę w dowództwach dywizji w Pradze i Terezinie.

Od 1879 roku przez dziesięć lat służył w Sztabie Generalnym w Wiedniu, między innymi jako kierownik sekcji. Awansował kolejno na majora (1882) i podpułkownika (1886). W 1889 roku objął dowództwo batalionu 11 pułku piechoty w Innsbruck, a rok później uczestniczył w manewrach cesarskich w rejonie Cieszyna, już jako dowódca 1. Pułku Piechoty „Kaiser Franz Joseph I”. W listopadzie 1890 roku, objął na stałe dowództwo tej jednostki, stacjonującej w rodzinnej Opawie.

W 1891 roku został mianowany szefem sztabu 10. Korpusu w Przemyślu. Trzy lata później awansował na generała majora i objął dowództwo 50. Brygady Piechoty w Wiedniu. W latach 1896–1898 kierował prestiżową wiedeńską Szkołą Wojenną, gdzie przeprowadził istotne reformy w kształceniu oficerów sztabowych.

W 1898 roku otrzymał awans na generała dywizji, a wkrótce potem powierzono mu dowództwo 30. Dywizji Piechoty we Lwowie. Od 1902 roku był sekretarzem stanu i szefem sekcji w Ministerstwie Wojny w Wiedniu, pełniąc funkcję zastępcy ministra wojny. W 1905 roku został dowódcą 10. Korpusu w Przemyślu oraz awansował do stopnia generała broni. W tym samym roku otrzymał tytuł tajnego radcy, a w 1906 roku został szefem honorowym cesarskiego i królewskiego galicyjskiego pułku piechoty nr 40 z Rzeszowa.

Po niemal pięćdziesięciu latach służby, w 1910 roku przeszedł w stan spoczynku. Początkowo zamieszkał w Wiedniu, lecz ostatnie lata życia spędził w Cieszynie. Zmarł 29 października 1930 roku w niepodległej Polsce. Spoczął na cieszyńskim cmentarzu komunalnym obok córki i zięcia.

Związek generała z Cieszynem był naturalny. Urodził się w pobliskiej Opawie, był właścicielem dóbr Ścieborzycze – Złotnicy i oficerem śląskiego pułku piechoty. Niósł

w sobie kulturowe dziedzictwo Śląska – z jego mieszańką tradycji niemieckich, austriackich, lombardzkich i polskich. Po śmierci żony Marii osiadł w Cieszynie, gdzie mieszkała jego najstarsza córka Małgorzata, żona cesarskiego urzędnika Józefa Jaxy Bobowskiego.

Prawdopodobnie to właśnie Małgorzata jako ostatnia opiekowała się miejscem spoczynku ojca i męża. Zmarła w 1950 roku, a od tego czasu grób, który ze świadomym zamiarem ukrycia personaliów pochowanych, zaczął pogrążyć ich w całkowitym zapomnieniu. Przypuszczalnie jej rozważnej ostrożności zawdzięczać można to, że mogiła przetrwała. Powściągliwy opis osób pochowanych w grobie uchronił miejsce spoczynku Jaxa-Bobowskich i Pino von Friedenthalów przed zniszczeniem w trudnym, powojennym czasie zamazywania niemieckiej tożsamości mieszkańców Cieszyna.

Ale ani Józef, ani Artur nie byli Niemcami. Józef Jaxa-Bobowski, polski szlachcic ze średniowiecznego rodu rycerskiego Gryfitów, lojalność wobec monarchii wyniósł z rodzinnego domu. Jego ojciec, Julian Jaxa-Bobowski, był starostą powiatu krakowskiego i c.k. radcą dworu, a dziadek, Józef Jaxa-Bobowski, pełnił funkcję radcy gubernialnego we Lwowie.

Józef Jaxa-Bobowski, starosta cieszyński, w 1918 roku nie poparł dążeń niepodległościowych Polaków na Śląsku Cieszyńskim. Czy kierowała nim wierność wobec monarchii, przekonanie o przynależności tych ziem do Austrii, czy może troska o zachowanie porządku w czasie rozpadu imperium? Tego nie wiemy. Pewne jest natomiast, że jego postawa w tym trudnym okresie nie zyskała uznania i w oczach polskich patriotów na zawsze pozostał symbolem uległości wobec zaborcy.

Historia rodziny Artura Pino ukazuje, jak splatały się losy śląskich, austriackich i polskich rodów. Dwaj jego wnukowie, Józef i Paweł Jaxa-Bobowscy, w czasie wojny polsko-bolszewickiej walczyli w szeregach Wojska Polskiego. Józef Jaxa Bobowski, major artylerii, został odznaczony krzyżem Virtuti Militari.

Dziś, gdy stajemy przy jego grobie w Cieszynie, widzimy nie tylko mogiłę zapomnianego generała, lecz także ślad dawnych więzi, które przez stulecia łączyły ludzi ponad granicami państw, języków i narodów. Historia Artura Pino von Friedenthal jest opowieścią o lojalności, tradycji i o świecie, który odszedł – ale którego echo wciąż pobrzmiewa w śląskiej ziemi. ♦

ANDRZEJ MICHALIK

Budżet Obywatelski 2026

Znane są już wyniki głosowania na projekty zgłoszone w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna na rok 2026. Jak zdecydowali mieszkańcy? Zapraszamy do lektury!

W tym roku najwyższą liczbę głosów (730) uzyskał projekt nr 15 – **Sportowy zakątek. Skocznia w dal i siłownia pod chmurką przy SP3**. Przewidywany koszt jego realizacji to 242.669 zł. Celem projektu jest wybudowanie sportowego zakątka w skład którego wejdzie "siłownia pod chmurką" oraz skocznia do skoku w dal wraz z rozbieżnią. Siłownia pod chmurką będzie składać się z 7 stacji, na których wszyscy chętni mieszkańcy Cieszyna będą mogli poćwiczyć. Sportowy zakątek będzie miał na celu zachęcić

wszystkie chętne dzieci, młodzież i osoby starsze do aktywnego spędzenia czasu na świeżym powietrzu.

Do realizacji wybrany został również projekt nr 18 – **„Krasna Altana” – budowa wiaty rekreacyjno-edukacyjnej w dzielnicy Krasna** (678 głosów). Koszt projektu to 250.000 zł. Projekt zakłada budowę drewnianej altany o wymiarach 6x8,5 m w pobliżu boiska do siatkówki plażowej na terenie ogrodu Szkoły Podstawowej nr 7 w Cieszynie. Będzie to zadaszona, drewniana konstrukcja,

przystosowana do organizowania różnorodnych aktywności społecznych, edukacyjnych i rekreacyjnych dla mieszkańców w każdym wieku. Realizacja projektu przyczyni się do większej integracji społeczności lokalnej i wzmocnienia więzi sąsiedzkich. Społeczność dzielnicy Krasna zyska stałe miejsce do spotkań!

Gratulujemy autorom zwycięskich projektów! ♦

AB

LISTA PROJEKTÓW WYBRANYCH DO REALIZACJI W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO NA 2026 ROK

Numer projektu	Tytuł projektu	Lokalizacja	Liczba uzyskanych głosów	Koszt projektu
15	Sportowy zakątek. Skocznia w dal i siłownia pod chmurką przy SP3.	Cieszyn ul. Gen. J. Hallera 8 dz. nr 9 obr. 52	730	242.669,00 zł
18	„Krasna Altana” – budowa wiaty rekreacyjno-edukacyjnej w dzielnicy Krasna.	Cieszyn W pobliżu boiska do siatkówki plażowej przy SP7 dz. nr 25/5 obr. 70	678	250.000,00 zł

NIERUCHOMOŚCI PRZEZNACZONE DO ZBYCIA

Burmistrz Miasta Cieszyna informuje, że przeznaczono do zbycia w drodze zamiany w trybie bezprzetargowym, nieruchomość gruntową położoną w Cieszynie w rejonie ul. Łowieckiej, stanowiącą działkę nr 45/55 obr. 61 o pow. 305 m² (oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów i księgi wieczystej).

Wykaz nieruchomości miejskich przeznaczonych do zbycia w drodze zamiany został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie bip.um.cieszyn.pl oraz wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, I piętro) na okres od 17 listopada 2025 r. do 8 grudnia 2025 r.

NIERUCHOMOŚĆ NA SPRZEDAŻ

Burmistrz Miasta Cieszyna ogłasza ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej obiektami usługowo-magazynowymi oznaczonej jako działka nr 6/13 i 6/14 obr. 63 o łącznej powierzchni 1,3751 ha położonej w Cieszynie przy ulicy Motokrosowej oraz nieruchomości oznaczonej jako działka nr 24 obr. 63 zabudowanej budynkami przy ul. Frysztańskiej 174A o pow. 0,1054 ha wraz z udziałem 7/12 części do nieruchomości niezabudowanej oznaczonej jako działka nr 21 obr. 63 o pow. 0,0389 ha (oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów i księgi wieczystej).

Cena wywoławcza nieruchomości będących przedmiotem przetargu wynosi łącznie 2 000 000,00 zł. Do 29,34 % wylicytowanej w przetargu ceny nabycia zostanie doliczony podatek VAT wg stawki 23 % (opodatkowaniu podlegają działki niezabudowane, natomiast grunt zabudowany jest zwolniony z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług).

Nieruchomość zabudowana budynkami przy ul. Frysztańskiej 174A zostanie udostępniona do obejrzenia w dniu 8 stycznia 2026 r. w godz. 12:00 – 12:30 (brak możliwości wejścia do środka budynków ze względów bezpieczeństwa).

Przetarg odbędzie się w dniu 21 stycznia 2026 r. w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, II piętro) o godz. 13:00.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie w formie pieniężnej wadium w wysokości 200 000,00 zł. Wadium należy wnieść w nieprzekraczalnym terminie do dnia 16 stycznia 2026 r. przelewem na konto Urzędu Miejskiego w Cieszynie PKO Bank Polski nr 12 1020 2313 0000 3102 1123 5233. Za termin wpłaty wadium uważa się wpływ środków finansowych na konto Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Wadium wpłacone przez osobę, która wygra przetarg, zalicza się na poczet ceny sprzedaży nieruchomości, a w przypadku uchylenia się przez tę osobę od zawarcia umowy, wadium przepada na rzecz sprzedającego. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zwraca się przelewem na wskazane konto (nie później niż przed upływem 3 dni roboczych od zamknięcia przetargu).

OSP CIESZYN - PASTWISKA

Zaprasza na szkolenia z 1 pomocy, Start godzina: 17:00

Miejsce: Remiza OSP CIESZYN-PASTWISKA ul. Hażłaska 116

4 terminy do wyboru: UWAGA ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA (w każdym terminie max 50 osób) Po każdym szkoleniu przekażemy bezpłatnie apteczkę dla ochrony waszego zdrowia.

- 18 listopada WTOREK
- 20 listopada CZWARTEK
- 25 listopada WTOREK
- 27 listopada CZWARTEK

**ZAPISY POD NR 664026166 druh ANDRZEJ,
534146458 druh GABRIEL. 607938114 druhna Oliwia**

Cena osiągnięta w przetargu, pomniejszona o wpłacone wadium, powinna być wpłacona przez nabywcę na wskazane konto, nie później niż do dnia zawarcia umowy notarialnej. Koszty umowy ponosi nabywca.

Ogłoszenie o przetargu w pełnej treści zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz zamieszczone na stronach internetowych: bip.um.cieszyn.pl, infopublikator.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Cieszynie – tel. 33 4794 232, 33 4794 237.

RAPORTY Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

♦ **w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2026 z mieszkańcami Cieszyna** (Zarządzenie nr 0050.550.2025 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 13 października 2025 r.).

Konsultacje trwały od 14 do 27 października 2025 r.

Więcej na: www.bip.um.cieszyn.pl – Konsultacje z mieszkańcami.

KONKURSY OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH W 2026 ROKU

W dniu 18 listopada 2025 roku Burmistrz Miasta Cieszyna ogłosiła otwarte konkursy ofert na realizację następujących zadań publicznych Gminy Cieszyn na rok 2026:

- kultura fizyczna – realizacja programów szkolenia sportowego;
- kultura fizyczna – organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych;
- turystyka i krajoznawstwo – organizacja imprez turystyczno-krajoznawczych, rajdów i wycieczek;
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – organizacja cyklicznych zajęć sportowo-rekreacyjnych;
- kultura i sztuka;
- nauka, edukacja, oświata i wychowanie;
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – organizacja wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży, zakładający przeprowadzenie programu profilaktycznego lub terapeutycznego;
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- ochrona i promocja zdrowia,
- polityka społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – wsparcie dla osób potrzebujących,
- polityka społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – wsparcie dla osób potrzebujących – pomoc udzielana w formie schronienia,
- polityka społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – wsparcie dla osób starszych,
- polityka społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – wsparcie dla osób niepełnosprawnych, długotrwale lub ciężko chorych,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – prowadzenie na terenie gminy Cieszyn klubu abstynenta;
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – Punkt konsultacyjny ds. narkomanii, w tym prowadzenie kontaktu indywidualnego zarówno z osobami eksperymentującymi, jak i członkami ich rodzin;
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – prowadzenie na terenie gminy Cieszyn placówek wsparcia dziennego,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – Realizacja kompleksowych działań dla osób z problemem uzależnień, dotkniętych przemocą oraz ich rodzin, m.in.: pomoc psychologiczna, prawna, kontakt indywidualny, prowadzenie grup terapeutycznych, grup terapii zajęciowej, grup wsparcia, grup o charakterze socjoterapeutycznym,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – Realizacja programu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób bezdomnych uzależnionych od środków psychoaktywnych, przebywających w schronisku dla osób bezdomnych;
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – Realizacja programu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób bezdomnych uzależnionych od środków psychoaktywnych, przebywających w przestrzeni publicznej;

Szczegóły znajdują się na stronie internetowej www.cieszyn.pl, w zakładce Urząd Miejski – Organizacje pozarządowe – Konkursy ofert – Tryb zwykły – Aktualne – 2026 (konkursy ofert na rok 2026) oraz na stronie BIP i na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

KINO "PIAST"

facebook.com/kinocieszyn, tel. 33 852 04 26

• W związku ze zmianą podmiotu zarządzającego Kinem Piast nastąpiła czasowa przerwa w funkcjonowaniu obiektu. O wznowieniu działalności będziemy informować.

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

• Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfańskiego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

• **22.11, g. 16:00** Panel dyskusyjny z udziałem Anny Gociek i Piotra Gruchela połączony z koncertem ZPITZC

• **23.11, g. 18:00** Cieszyńskie zaduszki muzyczne: życie to krótki sen – koncert pamięci Stanisława Sojki

• **25.11, g. 10:00** XXI Konkurs Gwar "Po cieszyńsku po obu stronach Olzy"

• **26.11, g. 09:00** XXI Konkurs Gwar "Po cieszyńsku po obu stronach Olzy"

• **27.11, g. 19:30** Dyskusyjny Klub Filmowy FAFIK – Kafarnaum

• **28.11, g. 17:00** Stacja Nauka: Sztuczna inteligencja – czy jest się czego bać?

• **29.11** Podróże z Kulturą: Austerlitz i Brno

• **Do 30.11** 60 lat zespołu Skaldowie z kolekcji Klaudiusza Zawady (Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego)

• **do 30.11** Prezentacje Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego 2025 (Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12)

• **do 30.11** Śladami zapomnienia – wystawa poplenerowa CTF (Galeria Ceglana)

• **02.12, g. 16:00** „Rzódzimy, rozprawiemy, śpiewamy po naszymu i ni jyny” – spotkanie Miłośników Gwary Cieszyńskiej

• **04.12, g. 17:00** Od adwentu do Godów w cieszyńskiej tradycji ludowej – spotkanie z prof. Kadłubcem

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

• **21.11, g. 17:00** Ryszard Stawowy – West USA – prelekcja podróżnicza i promocja albumu fotograficznego

• **26.11, g. 17:00** Agnieszka Dziadek – USA – od Atlantyku do Pacyfiku pieszo i koleją

MUZEUM DRUKARSTWA

www.muzeumdrukarnstwa.pl, tel. 508 200 248

• **do 23.11** 20-lecie koła litografów „Kurant”

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

• **22.11, g. 17:00** Operetka „Księżniczka Czardasza”

• **23.11, g. 15:00, 17:30** Spektakl „Dwoje na zakręcie”

• **27.11, g. 18:00** Koncert zespołu The ThreeX w programie „Muzyczny atlas świata, czyli krajobrazy, które słyszać”

• **29.11, g. 16:00, 19:00** Spektakl „Tylko miłość”

• **30.11, g. 15:30, 18:30** Spektakl „Optymiści – czyli nasi w Egipcie”

ZAMEK CIESZYN

www.zamekcieszyn.pl, tel. 33 851 08 21

• **27-29.11** Cieszyn Design Days

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

• **Wejścia na ekspozycję:** wt, czw g. 10, 11, 12, 13, 14; śr g. 12, 13, 14, 15, 16; pt, sob g. 10, 11, 12, 13, 14, 15; nd g. 10, 12, 14

• **26.11, g. 17:00** Spotkanie Szersznikowskie: „Jeśli nie chcesz mojej zguby, to perfumy daj mi, luby!” – Agnieszka Górecka-Przywara

• **do 01.03** Jak obumarłe drzewo. Pamiątki po Piastach Cieszyńskich w 400-lecie wygaśnięcia książęcej linii (Sala Rzymska)

OCKIR

www.smcieszynianka.org.pl/ockir

• **24.11, g. 16:00** Historia budowy miast – prelekcja multimedialna dr inż. arch. Elżbiety Rdzawskiej-Augustin w ramach spotkań Sekcji Miłośników Nauki i Techniki UTW

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

• **każda sobota, 9:00** Parkrun – biegaj, truchtaj, maszeruj (start: Stadion Miejski, al. J. Łyska 21; rejestracja: parkrun.pl)

• **22.11** Międzywojewódzki Turniej Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych (sala gimnastyczna Szkolnego Schroniska Młodzieżowego, ul. Błogocka 24)

INNE

• **21.11, g. 17:00** Warsztaty "Kulturowe reżimy piękna. O baśniach, mitach, legendach i kobietach" – prowadzenie dr Ewa Kozik (Świetlica Krytyki Politycznej w Cieszynie, ul. Przykopa 20)

• **26.11, g. 16:00-17:30** Integracyjne spotkanie międzypokoleniowe z cyklu „Bądźmy bliżej” – gry towarzyskie, wstęp wolny

• **26.11, g. 17:00** Planszówki z herbatą (Herbaciarnia „Laja”)

• **27.11, g. 16:00** Czytanie performatywne „Wzoru obywatela w ustroju demograficznym” i fragmentów pozostałych pism Marii Ossowskiej – spotkanie z okazji 107. rocznicy uzyskania praw wyborczych przez kobiety na terenie Polski, które przypada na dzień 28.11, wstęp wolny, prowadzenie dr Barbara Wrona

• **MUZEUM 4 PUŁKU STRZELCÓW PODHAŁAŃSKICH**, ul. Frysztańska 2, zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie. Krzysztof Neścior, tel. 604 833 667.

• **IZBA CIESZYŃSKICH MISTRZÓW**, warsztat Jerzego Wałgi, ul. Stary Targ 2, tel. 603 219 533.

**POLUB CIESZYN
NA FACEBOOK**
fb.com/MiastoCieszyn

WSPÓLNE CZYTANIE PISM POLSKICH FILOZOFEK

Prowadzenie: dr Barbara Wrona

Pierwsze spotkanie: 27.11.2025, godz. 17:00
Świetlica Krytyki Politycznej w Cieszynie

Działanie finansowane przez Fundację PKO Banku Polskiego w ramach projektu „Bieżący instytucjonalny Świetlicy Krytyki Politycznej w Cieszynie”

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1; ul. Ratuszowa 1, ul. Kochanowskiego 14
tel. 33 4794 200, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,

◆ Miejskie Centrum Zarządzania

Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Telefon zaufania dla osób dotkniętych przemocą domową

33 851 29 29, czynny w godz. 8:00-16:00

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt., 15:30-16:30
tel. 33 851 45 14; 797 353 207
www.hospicjumcieszyn.pl

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Trzanowskiego 2, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16:00-19:00 i wt., śr. 10:00-13:00

◆ Grupa Anonimowych Alkoholików

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54
Grupa "DROMADER" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17:00. Grupa "NOWA PERSPEKTYWA" – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Grupa Anonimowych Narkomanów

ul. Księdza Janusza 3
Grupa "Dobra zmiana" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 19:15.

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Punkt Interwencji Kryzysowej (Stowarzyszenie PrzystańMy)

ul. Bobrecka 25, całodobowy tel. 33 500 06 07
pon.: 13:00-16:00, wt.: 7:00-12:00, śr.: 7:00-10:00,
pt.: 11:00-20:00

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7
tel. 986, 33 857 94 00

◆ Szpital Ślaski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Apteka MEDEA

ul. Bielska 8
– pon.-sob.: 21:00-23:00
– dni wolne od pracy: 14:00-21:00

WIADOMOŚCI
RATUSZOWE

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746.

Nakład: 4500 szt.

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,
e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Anna Bednarek, Jacek Kasperczyk, Barbara Stelmach-Kubaszczuk

Redaktor naczelny: Łukasz Kazimierowicz

Druk: KOLUMB Krzysztof Jański, ul. Kaliny 7, 41-506 Chorzów

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania oraz opracowania redakcyjnego tekstów zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

Dziesięcioletek TIMUR szuka domu na jesień życia. Trafił do nas po śmierci swojej opiekunki, już cztery miesiące mieszka w schronisku i wciąż bardzo się boi. Człowiek budzi w nim lęk, spacer również... ale powoli, naprawdę powoli robi postępy. Wierzymy, że otworzy się przy kimś, kto da mu spokojny, czuły dom. Timur ogromnie potrzebuje kontaktu z innym psem. Na spacerze w towarzystwie drugiego psiaka staje się zupełnie inny, ożywia się, sam podchodzi, chce powąchać, być blisko. Jest delikatny, grzeczny i całkowicie pozbawiony agresji. To typowy kanapowiec, cichy, łagodny, bardzo spragniony bliskości i bezpieczeństwa. Na pewno będzie wdzięczny temu, kto podaruje mu jeszcze kilka dobrych, spokojnych lat. Szukamy dla niego domu pełnego ciepłości i ciepła. Jest zdrowy, zaszczepiony, zaczipowany i wykastrowany.

Kontakt w sprawie adopcji - Fundacja „Lepszy Świat”, Kasia: 782 717 771, Klaudia: 669 223 033.

Młodziutki psi ideał przyjechał do nas z Albanii. ALBERT ma niespełna rok, a już przeszedł więcej niż niejednego dorosłego psa. Dobre dusze zabrały go z ulicy i podarowały mu drugie życie. U nas w przytulisku wreszcie jest bezpieczny, najedzony i ma swoich psich kolegów, szczęście coraz częściej widać w jego oczach. Albert jest psem bardzo pozytywnym. Uśmiech nie schodzi mu z pyska! Kochany, pogodny, rozbrajający. Uwielbia psy, świetnie się z nimi dogaduje, nie wykazuje żadnej agresji i tylko czeka, żeby pobiegać i pobawić się z nowymi znajomymi. Ludzi kocha bezgranicznie. Każde spotkanie to dla niego święto. Ostatnio był u weterynarza i... weterynarza też pokochał. Był totalnie zrelaksowany, pozwolił pobrać sobie krew, zrobić zastrzyki, podać antybiotyki, cały czas merdając ogonem i grzecznie leżąc. Na smyczy chodzi przepięknie. Nie ciągnie, co przy jego gabarytach jest ogromną zaletą. To naprawdę wzorowy pies, wdzięczny, mądry, przyjazny i uroczy w każdym calu. Został uratowany i teraz czeka tylko na swojego człowieka, który da mu dom na zawsze. Kontakt w sprawie adopcji - Fundacja „Lepszy Świat”, Kasia: 782 717 771, Klaudia: 669 223 033.

Jarmark św. Mikołaja

Rynek w Cieszynie 01 - 23 grudnia 2025

ZAPRASZAMY CODZIENNIE NA KIERMASZ HANDLOWY W GODZ. 10:00 - 18:00,
W WEEKENDY 5 - 7 ORAZ 12 - 14 GRUDNIA NA PROGRAM ARTYSTYCZNY,
DODATKOWE STOISKA I FOODTRUCKI!

6 GRUDNIA / SOBOTA

Wzgórze Zamkowe

16:00 • Rotunda św. Mikołaja
i Wacława - Msza Święta Roratnia

16:30 • Korowód św. Mikołaja

Rynek

17:00 • Inauguracja Jarmarku
św. Mikołaja i rozświetlenie
choinki

17:15 • Kameraliści Śląska
Cieszyńskiego

18:00 • Miejska Orkiestra Dęta
„Cieszynianka”

7 GRUDNIA / NIEDZIELA

Rynek

15:00 • Studio e_jk

16:30 • Maliniörze

18:00 • Red Room i podopieczni
Karoliny Kidoń ze szkoły
wokalu SingItOut

13 GRUDNIA / SOBOTA

Rynek

15:00 • Seeing Voices Choir

16:00 • Chóry biorące udział
w I Międzynarodowym Festiwalu
Pieśni Adwentowej
i Bożonarodzeniowej w Cieszynie

17:00 • Amatorska Grupa
Gitarowa

18:00 • „Melodie pachnące
świętami” Maciej Gucik
i Mateusz Badura

14 GRUDNIA / NIEDZIELA

Rynek

15:00 • Centrum Edukacji
Muzycznej Martyny Prochowskiej

16:30 • GM Project Trio

18:00 • Przekazanie
Betlejemskiego Świątełka
Pokoju i kolędowanie
Harcerzy

IMPREZY

TOWARZYSZĄCE

8 GRUDNIA • 14:00

COK Dom Narodowy
10. Ekumeniczne Spotkanie
Seniorów Śląska Cieszyńskiego

13 GRUDNIA • 09:30

COK Dom Narodowy
I Międzynarodowy Festiwal
Pieśni Adwentowej
i Bożonarodzeniowej w Cieszynie

26 GRUDNIA • 19:00

Kościół św. Marii Magdaleny
Koncert kolęd w wykonaniu
„Zespołu Którego Nie Ma”

31 GRUDNIA • 21:00

Rynek
Sylwester na Rynku

6 STYCZNIA • 13:00

Rynek
Orszak Trzech Króli

Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie.

szczegóły dostępne na:

WWW.DOMNARODOWY.PL

